

Nummer Toegang: MERK

Merkelbach, B. (Benjamin) / Archief

I N H O U D S O P G A V E

B ESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Citeerinstructie.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Merkelbach, Benjamin.....	7
Bereik en inhoud.....	11
Manier van ordenen.....	11
Bronnen.....	13
B ESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN.....	15
MERK.110371664 Personalialia.....	16
MERK.110371678 Beroepspraktijk.....	18
MERK.110371683 Algemeen.....	18
MERK.110371684 Ontwerpactiviteiten.....	18
MERK.110371685 Stadsbouwmeesterschap.....	20
MERK.110371686 Publicaties en Lezingen.....	21
MERK.110371687 CIAM.....	21
MERK.110371688 De 8 (en Opbouw).....	23
MERK.110371689 Studiegroep Architectonische Verzorging der Naoorlogse Woningbouw.....	25
MERK.110371690 Overige Activiteiten.....	25
MERK.110371679 Documentatie.....	31
MERK.110371691 Verzameld door Merkelbach.....	31
MERK.110371692 Verzameld door NAI.....	32
MERK.110692060 Dia's vanuit CAND, niet onder projecten geplaatst.....	33
MERK.110371680 Stukken waarvan het verband met het archief niet duidelijk is.....	40
MERK.110371681 Supplement 1991.....	44
MERK.110371682 Supplement 2002.....	48
MERK.110639401 Aanwinstnummer 2006.14.....	50

Beschrijving van het archief

Naam archiefblok:
Merkelbach, B. (Benjamin) / Archief

Periode:
1920-1962, (1901-1961)

Archiefbloknummer:
MERK

Omvang:
5,15 meter

Archiefbewaarplaats:
Het Nieuwe Instituut

Archiefvormers:
Merkelbach, Benjamin
Bureau Merkelbach en Karsten, Architecten
Bureau Merkelbach en Elling

Aanwijzingen voor de gebruiker

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal doen.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Het Nieuwe Instituut, Rotterdam, Merkelbach, B. (Benjamin) / Archief, nummer toegang MERK, inventarisnummer ...

VERKORT:

Het Nieuwe Instituut, Rotterdam, Merkelbach, B. (Benjamin) / Archief (MERK), inv.nr. ...

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Het archief is openbaar

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Het archief van B. Merkelbach is tussen 1971 en 1981 in 4 gedeelten geschonken aan de Stichting Architectuur Museum en het Nederlands Documentatiecentrum voor de Bouwkunst, de voorlopers van het NAI. Bij elk gedeelte was een aparte lijst aanwezig. In 1971 betroffen het tekeningen, geschonken door Bureau Elling, Visser, Van Gelderen. In 1972 betrof het vooral archiefmateriaal over de lidmaatschappen en functies van Merkelbach, geschonken door mevr. Merkelbach-Mengelberg, de weduwe van Merkelbach. Het derde deel werd door Ch.J.F. Karsten geschonken en betrof vooral materiaal uit de periode 1940-1949. Tenslotte werden er in 1980 en 1981 nog enkele projectdossiers overgedragen. In 1985, 1991, 1992 en 2002 schonk mevr. Van Vliet-Lichtveld, de stiefdochter van Merkelbach, archiefmateriaal dat bestond uit personalia, documentatie en stukken betreffende zijn lidmaatschappen. De aanvullingen van 1991 en 2002 zijn aan het slot van het archief als supplement toegevoegd. In 1993, 1994 en 1995 werd het bureau-archief, het zogenaamde Merkelbach-Elling-Karsten / archief aan het NAI geschonken door Bureau Elling BV Visser en Van Gelderen. Voor een nadere specificatie van deze schenking, zie de inventaris van het Merkelbach-Elling-Karsten / archief (MELK).

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

MERKELBACH, BENJAMIN

Ben Merkelbach werd in Amsterdam in 1901 geboren en overleed in 1961.

Hij volgde van 1916 tot 1921 de opleiding tot architect aan de Haarlemse School voor Bouwkunde, Versierende Kunsten en Kunstambachten. In diezelfde tijd zaten ook Ch.J.F. Karsten, H. van den Bosch, K. Groenewegen, H. van de Pauwert en P. Verschuyf op die school. Samen met hen zou Merkelbach later De 8 oprichten.

Na zijn schooltijd werkte Merkelbach op het bureau van de Haarlemse architect Van Loghem. Erg veel werk was er toen niet voor hem, waardoor Merkelbach samen met zijn oude studie vriend Van de Pauwert in 1922 naar België vertrok. Bij architect Huib Hoste werkte hij mee aan de herbouw van België na de Eerste Wereldoorlog.

Merkelbach maakte verschillende niet-uitgevoerde ontwerpen, waaronder in 1923 een prijsvraagontwerp voor architectenbureau Van Loghem en in 1924 een ontwerp voor een huisje in de omgeving van Brussel.

In 1926, weer terug bij Van Loghem, bouwde hij enkele woningen. In 1927 vertrok hij naar Frankfurt, waar hij M. Stam als tekenaar assisteerde bij de voorbereiding van woonwijk Hellerhof. Behalve Stam ontmoette hij in die tijd J.M. de Casseres, met wie hij een prijsvraagontwerp maakte voor het Volkenbondpaleis in Genève. Merkelbach had ook nog steeds contact met zijn

oud-studiegenoten. In 1926 maakte Merkelbach samen met Groenewegen een prijsvraagontwerp voor een watertoren in Wassenaar.

In 1927 werd de Vereniging Architectenkern De 8 opgericht met als doel:

'de bevordering van den bloei der rationeele architectuur in Nederland' en

'het ageeren tegen niet rationeele architectuur en stedebouw'. Tot 1934 was Jan Duiker de voorzitter en Merkelbach de secretaris. Merkelbach was de motor en de bindende factor van de vereniging en nam in 1934 het voorzitterschap van Duiker over.

In 1932 besloten de Amsterdamse vereniging De 8 en de Rotterdamse vereniging Opbouw het tijdschrift De 8 en Opbouw op te richten. Dit tijdschrift moest het Nieuwe Bouwen promoten. Merkelbach was zeer actief als redacteur van het tijdschrift. Het tijdschrift hield in 1942 op te bestaan, de vereniging bleef wel bestaan. Ook speelde Merkelbach een belangrijke rol bij het coördineren van de werkzaamheden van de Nederlandse groep van Les Congres Internationaux d'Architecture Moderne (CIAM).

Na 1947 vervulde Merkelbach veel coördinerende functies. Hij was bijvoorbeeld supervisor in Amsterdam-West, waardoor er veel architecten van het Nieuwe Bouwen betrokken werden bij de Wederopbouw. Van 1947 tot 1957 maakte hij deel uit van het dagelijks bestuur van het Nederlands Instituut voor Volkshuisvesting en Stedebouw. Hij hield zich bezig met de problematische verhouding tussen stedenbouw en architectuur. In dit kader past de aanvaarding van zijn benoeming tot stadsbouwmeester van Amsterdam in 1956.

In 1929 trouwde Merkelbach met Bep van Doesburg. Zij kregen in 1930 een dochter. Zijn vrouw overleed in 1937.

In 1940 trouwde Merkelbach met Helena Mengelberg.

Naast de vele functies die Merkelbach bekleedde in verschillende organisaties, had hij van 1929 tot 1956 een architectenbureau. Hij associeerde zich van 1929 tot 1949 met Ch.J.F. Karsten (1904-1979) tot "Merkelbach en Karsten, Architecten". Van 1949 tot 1955 was Elling de nieuwe partner van Merkelbach en heette het bureau: "Merkelbach en Elling, Architecten".

Zowel in de samenwerking met Karsten als in de samenwerking met Elling was Merkelbach vooral de organisator en waren Karsten en Elling de ontwerpers.

Merkelbach en Karsten realiseerden een klein aantal particuliere woonhuizen. Maar Merkelbach's interesse ging vooral uit naar volkswoningbouw en de bouw van bedrijfsgebouwen. Merkelbach was een uitgesproken idealist; zijn doel was het verhogen van de kwaliteit van leven door middel van de woon- en werkomgeving. De ideeën van Merkelbach en Karsten over de volkswoningbouw kwamen onder andere tot uiting in de Amsterdamse projecten: Pleinen Zuid; prijsvraagontwerp voor de bouw van goedkope

arbeiderswoningen; prijsvraagontwerp voor de wijk Landlust in Amsterdam-West; Merkelbachs bemoeienis met Bosch en Lommer en wijk Frankendael.

Na de dood van Duiker in 1935 kwam de vrouw van Duiker op het bureau Merkelbach en Karsten werken. Er werden werken uitgevoerd onder de naam van Merkelbach, Karsten en Duiker.

Het eerste bedrijfsgebouw van Merkelbach en Karsten was de AVRO-studio. Het is niet meer te achterhalen op grond waarvan zij de opdracht kregen. Ze hadden immers nog niet veel gebouwd, zij werden als oprichters van De 8 gerekend tot de zakelijke stroming van het Nieuwe Bouwen. Ter voorbereiding bezochten zij radiogebouwen in het buitenland. Merkelbach was vooral geïnteresseerd in de technische kant van de studiobouw en Karsten in de vormgeving. Zij realiseerden een spraakmakend gebouw.

Andere belangrijke bedrijfsgebouwen in hun oeuvre waren onder andere: de drukinktenfabriek Graficolor N.V. te Amsterdam; Willem van Rijn N.V. te Amsterdam; de uitbreiding van de fabriek van de firma De Vries Robbé & Co te Gorinchem; Laboratorium Van het Ketjen te Amsterdam.

Tijdens de oorlogsjaren was Merkelbach actief in de Kerngroep voor woningarchitectuur en de wederopbouw, vanaf 1943 kortweg Studiegroep woningarchitectuur geheten. Deze studiegroep wilde er voor waken dat er na afloop van de oorlog een kwalitatief hoogwaardige wederopbouw zou plaatsvinden.

Met de bevrijding kwam er voor Merkelbach echter een einde aan zijn activiteiten in de Kerngroep. In 1945 werd hij namelijk samen met Karsten door de Eerraad voor de Architectuur veroordeeld voor het doorwerken aan projecten als Fokker, de AVRO-studio en de Cinetone-studio's. Beide werden tot 1947 uitgesloten van overheidsopdrachten en kregen tot 1950 een verbod op het vervullen van leidinggevende functies in architectenorganisaties. In 1946 werd het vonnis echter herzien door de Centrale Eerraad en werden zij in ere hersteld.

In 1949 ontbond Merkelbach de associatie met Karsten en associeerde zich met Elling. Deze associatie duurde tot 1956, het jaar waarin Merkelbach benoemd werd tot stadsbouwmeester van Amsterdam. Ook in deze samenwerking was Merkelbach de organisator en Elling de ontwerper. Belangrijke projecten waren NV Machinehandel "Mahez" te Amsterdam en het GAK-kantoor te Amsterdam.

Bij het ontwerp en de bouw van het Gemeenschappelijk Administratiekantoor in Amsterdam ontstond er een conflict tussen Merkelbach en Elling. Dit kan mede een oorzaak zijn van de ontbinding van de maatschap in 1956. Het conflict leidde er in elk geval toe dat Elling zich van het project distantieerde. Waarschijnlijk was een verschil van opvatting de aanleiding. Volgens Ellings opvatting over architectuur was het interieur een zeer belangrijk onderdeel van het hele ontwerp en moest dat dus ook door de architect zelf worden behandeld; eventueel in samenwerking met een beeldend kunstenaar

waarmee de architect affiniteit heeft. Toen de binnenhuisarchitecten E. van Blerkom en I. Boks, en later A. Bodon, werden aangetrokken, kon Elling dit niet accepteren. Het verhaal gaat dat Elling toen een deel van het archief van Merkelbach heeft verbrand. Dit is echter nooit bevestigd.

In 1956 werd Merkelbach benoemd tot stadsbouwmeester van Amsterdam, waarmee hij afstand deed van zijn particuliere praktijk als architect. Merkelbach zou in een jaar zijn opdrachten overdragen aan Elling. Maar omdat Elling in 1956 ziek werd heeft deze overgangperiode langer geduurd.

De gemeente Amsterdam had sinds 1936 geen stadsarchitect meer gehad.

De aanstelling van een stadsbouwmeester in 1956 werd ingegeven door een groeiend aantal problemen in Amsterdam. De huisvesting van een aantal grootstedelijke functies was al jarenlang een probleem en het gemeentelijk apparaat leek niet tegen de problemen opgewassen.

Het gemeentebestuur was verbaasd en opgetogen over de kandidatuur van Merkelbach. Men was verbaasd dat een zo'n succesvol architect zijn particuliere praktijk in wilde ruilen voor het stadsbouwmeesterschap, en opgetogen vanwege het vertrouwen dat Merkelbach genoot in de architectenwereld en zijn bekendheid met Amsterdam en de dienst Publieke Werken. Een belangrijk motief van Merkelbach was zijn liefde voor Amsterdam. Bovendien was de samenwerking met Elling niet gemakkelijk en het is goed voorstelbaar dat deze functie voor Merkelbach een persoonlijk eerherstel betekende, na zijn aanvaring in 1945 met de Eerraad voor Architectuur.

Tijdens de periode als stadsbouwmeester was Merkelbach betrokken bij diverse kwesties: de veranderingen in de Oostelijke binnenstad, de locatie van de Beurs, het weeshuis, de RAI en het raadhuis. Met name het raadhuisontwerp baarde Merkelbach veel zorgen. Deze affaire heeft hij niet tot een goed einde kunnen brengen omdat hij in 1961 onverwacht overleed. Na zijn dood kreeg de persoon en de architect Merkelbach alom waardering.

[Amsterdam](#)

[School voor bouwkunde, versierende kunsten en kunstambachten, Haarlem](#)

[De 8](#)

[De 8 en Opbouw](#)

[Les Congres Internationaux d'Architecture Moderne \(CIAM\)](#)

[Merkelbach, Benjamin](#)

[Hoste, Huib](#)

[Stam, Martinus Adrianus](#)

[Casseres, Joël Meijer de](#)

[Karsten, Charles Jean François](#)

Elling, Petrus Johannes

Bereik en inhoud

Het archief is al eerder bewerkt in 1992. Alle archiefbestanden die in 1992 en daarvoor geacquireerd waren, zijn in deze voorlopige inventaris beschreven.

In het archief werden voornamelijk stukken aangetroffen die de functies en lidmaatschappen van Merkelbach documenteren.

Er waren maar weinig documenten van Merkelbach's ontwerpactiviteiten.

De (gedeelten van) dossiers van verschillende projecten waren bovendien niet volledig. Deze projecten stammen uit de Merkelbach-Karsten-periode (1929-1949) en uit de Merkelbach-Elling-periode (1949-1956). Daarnaast werden er documenten aangetroffen uit de periode voordat Merkelbach zich associeerde.

Het grootste deel van de projectdossiers zal in 1956, toen Merkelbach stadsbouwmeester werd in Amsterdam, op het bureau achtergebleven zijn. Daar had men de dossiers immers nog nodig.

Ook dossiers van de eerste projecten van Elling over zijn villabouw werden in dit archief aangetroffen. De samenwerking van Merkelbach en Elling verklaart de vermenging van hun archieven.

Over de periode als stadsbouwmeester in Amsterdam werden nauwelijks stukken aangetroffen in het archief.

Manier van ordenen

De bestanden, die hierboven zijn vermeld, zijn in het verleden op verschillende manieren bewerkt. Met als resultaat dat sommige bestanden niet ontsloten waren; sommige waren ontsloten door middel van lijsten en andere door middel van voorlopige inventarissen. In 1998 en 1999 kreeg de bewerking van een conglomeraat van archieven zijn beslag. Dit resulteerde in de hergroepering van alle bestanden tot de volgende vier archieven, namelijk: Merkelbach-archief; Elling-archief; Karsten-archief en het bureau Merkelbach-Elling-Karsten / archief. De eerste drie archieven bevatten persoonsgebonden materiaal. Het laatste archief is het bureau-archief en bestaat grotendeels uit projectdossiers die de neerslag vormen van de ontwerpactiviteiten van het bureau. De naamgeving van het bureau was achtereenvolgens: Merkelbach en Karsten, Architecten (1928-1949); Merkelbach en Elling Architecten (1949-1955); Bureau Prof. Elling (1955-1962) en diens rechtsopvolgers (1962-1994). Het bewerkte Merkelbach-archief bestaat vooral uit de neerslag van zijn functies en lidmaatschappen en uit een klein deel dat zijn persoonlijke leven en de periode vóór hij zich met Karsten associeerde documenteren. De (gedeelten van) projectdossiers die zich in dit archief bevonden en de ontwerpactiviteiten documenteren uit de periode 1929-1956 zijn dus overgebracht naar het bureau-archief. Het ging vooral om tekeningen en foto's van de verschillende projecten. De tekeningen van P. Elling van zijn vroege villabouw, die in het

Merkelbach-archief werden aangetroffen, zijn ook overgebracht naar het Elling-archief. De stukken die overbleven, zijn ingedeeld in de volgende rubrieken: Personalia; Beroepspraktijk; Documentatie; Stukken waarvan het verband met het archief niet duidelijk is. De rubriek Beroepspraktijk kent acht sub-rubrieken: Algemeen; Ontwerpactiviteiten; Stadsbouwmeesterschap; Publicaties en lezingen; CIAM; De 8 (en Opbouw); Studiegroep Architectonische verzorging naoorlogse woningbouw; Overige activiteiten. De documenten binnen de (sub)rubrieken zijn chronologisch geordend. Naast de tekeningen, foto's en dia's zijn "de geschreven stukken" te onderscheiden. Deze laatste categorie betreft correspondentie, financiële stukken, bestekken, dagboeken, documentatie en dergelijke. Het spreekt voor zich dat deze stukken niet per se met de hand hoeven te zijn geschreven; zij zijn te beschouwen als een categorie stukken (unica) dat zich onderscheidt van het getekende en gefotografeerde materiaal. De activiteiten van Merkelbach naast de architectenpraktijk waren aanzienlijk en de neerslag hiervan is eveneens aanzienlijk. De stukken betreffende de lidmaatschappen en functies waren oorspronkelijk strikt chronologisch geordend, waardoor stukken betreffende één commissie zich op verschillende plaatsen bevonden. Al bij een eerdere bewerking, in 1992, zijn de stukken betreffende één commissie bij elkaar geplaatst. De beschrijvingen van deze stukken zijn bij deze bewerking vereenvoudigd; zij zijn, voor zover mogelijk, ondergebracht in verzamelbeschrijvingen. Vanwege Merkelbach's actieve maatschappelijke leven werd er veel correspondentie met andere architecten aangetroffen. Het voert te ver alles hier op te sommen. De architecten van wie tekeningen in het archief werden aangetroffen zijn: E. van Blerkom en I. Boks, J. Dunnebier, P. Elling, A. van Eyck en J. Rietveld, M. Kamerling, G. Rietveld, H. Salomonson, G. en W. Wierenga, bureau Wissing. De meeste stukken die werden ondergebracht in de rubriek Stukken waarvan het verband met het archief niet duidelijk is, zijn geschonken door mevr. Van Vliet Lichtveld, de stiefdochter van Merkelbach. Zij trof de stukken aan op een zolder in Huize Frankendael in Amsterdam. De precieze toedracht van de herkomst van deze stukken is niet meer te achterhalen. Zo blijkt bijvoorbeeld uit de stukken dat Merkelbach in De 8 heeft samen gewerkt met Ida Falkenberg-Liefrink en met Koen Limperg. Maar het blijkt niet uit de stukken of uit de literatuur dat deze samenwerking ook ontwerpactiviteiten betrof, waardoor er voor gekozen is het materiaal onder te brengen in deze rubriek. De foto's en glasnegatieven zijn fysiek apart verpakt. In de inventaris zijn zij bij de beschrijving van het project of de activiteit ondergebracht. Hierdoor zijn alle stukken betreffende één project of handeling bij elkaar te vinden. Van de volgende fotografen werd materiaal in het archief aangetroffen: E. Besnyö (Amsterdam), W. Brusse (Amsterdam), "Caroli" (Milaan), V. Cornelius, F. Hellebrekers en H. Polderman (Den Haag), K. Kahle, C. Kramer (Rotterdam), J. Koelinga (Amsterdam), J. d'Oliveira (Amsterdam), E. Tiedemann (Leipzig), G. de Vries (Den Haag). De glasnegatieven zijn in een aparte verzameling ondergebracht. Zij kunnen aangevraagd worden door middel van het voorvoegsel CAND. Dit wordt bij de archivalia en aanvraagnummers die het betreft aangegeven.

Bronnen

Abrahamse, C.M. en Cabout, C., "Hilversum en de omroep", een bundel uitgegeven bij het vierde lustrum van de Hilversumse Historische Kring "Albertus Perk", Hilversum, 1995.

Blijstra, R., "Nederlandse bouwkunst na 1900", Amsterdam, 1957, p. 50, 74, 80.

Blijstra, R., "B. Merkelbach", Amsterdam, 1968.

Fanelli, G., "Moderne architectuur in Nederland, 1900-1940", 's-Gravenhage, 1978.

Hausbrand, F., "Kleine landhuizen in Holland", Amsterdam, 1938, p. 41, p. 74-75.

Hemel, Z. en Rossum, V. van, "Nagele, een collectief ontwerp, 1947-1957", Amsterdam, 1984.

Molema, J., "The New Movement in the Netherlands, 1924-1936", Rotterdam, 1996, p. 60-65, 76-79.

Monumentencommissie Gemeente Hilversum, "Monumenten in Hilversum, deelgebied 13", Hilversum, 1989, p. 156-162.

Monumentencommissie Gemeente Hilversum, "Monumenten in Hilversum, deelgebied 12", Hilversum, 1989, p. 74-101.

Prak, Niels, J., "Het Nederlandse woonhuis, van 1800 tot 1940", Delft, 1991, p. 201-202.

Rebel, B., "Ben Merkelbach, propagandist in woord en daad van de nieuwe ideeën omtrent de volkswoningbouw", doctoraalscriptie in drie delen, Utrecht, 1973.

Rebel, B., "B. Merkelbach, propagandist in woord en daad", in: Het nieuwe Bouwen, Voorgeschiedenis, Delft, 1982, p. 170-172.

Rebel, B., "Het Nieuwe Bouwen, het functionalisme in Nederland, 1918-1945", Assen, 1983.

Rebel, B., I. van 't Klooster, M. Kloos, B. de Maar, "Ben Merkelbach, Architect en Stadsbouwmeester", Amsterdam, 1994.

Ringer, A., "De School voor Bouwkunde te Haarlem", in: Het Nieuwe Bouwen, Voorgeschiedenis, Delft, 1982, p. 111-117.

Szénássy, István L., "Architectuur in Nederland, 1960 / 1967," Amsterdam, 1969, p. 24-32.

Tijen, W. van, "Architect Ben Merkelbach", in: *Bouw*, nr. 44 1961, p. 1399-1402.

Speciale uitgave over B. Merkelbach, in: *Forum*, nr. 10 1956.

Binnen het NAI: Het archief van de opeenvolgende bureaus Merkelbach en Karsten, Architecten, Merkelbach en Elling en Elling (archieffcode MELK) is in het NAI aanwezig. In andere archiefbewaarplaatsen: Het archief van de Eeraden en de Centrale Eereraad voor de Kunst is aanwezig in het Nationaal Archief in Den Haag (Inventarisnummer 2.14.46). Voor de neerslag van de ontwerpactiviteiten van Merkelbach in de periode 1929-1956, zie het bureau-archief (MELK). Voor het archief van publieke werken (met waarschijnlijk stukken over het stadsbouwmeesterschap) in Amsterdam, zie het Gemeentearchief in Amsterdam. Voor meer materiaal over (de werkgroep) Nagele, zie het Kamerling-archief (KAME) en het Merkelbach-Elling-Karsten / archief (MELK). Voor meer informatie over de prijsvraag voor het Volkenbondgebouw in Genève, zie de inleiding van het Hamers-archief (HAME).

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

MERK.110324955

Gemeenschappelijk Administratiekantoor (GAK) te Amsterdam
1956 / 1960

-
- MERK1** MERK.110371664 PERSONALIA
Stukken betreffende de vrijstelling van dienstplicht van B. Merkelbach vanwege broederdienst.
1920 1 omslag
- MERK2** Diploma van B. Merkelbach behaald aan de Maatschappij van Nijverheid, School voor Bouwkunde, Versierende Kunsten en Kunstambachten in Haarlem, afdeling Bouwkunde.
1921 1 omslag
- MERK3** Statuten en Huishoudelijk Reglement van Vereniging "De Daad", een vereniging van leerlingen en oud-leerlingen van de School voor Bouwkunde Versierende Kunsten en Kunstambachten in Haarlem.
1921 1 omslag
- MERK4** Correspondentie
1931-1961 1 omslag
Toelichting: Zowel persoonlijke correspondentie als correspondentie met collega-architecten.
- MERK5** Rekeningen
1936-1962 1 omslag
- MERK6** Verzekeringopolissen en notariële akte van A.A.M., L.A.M. Lichtveld en F.J. van Hall.
1937-1948 1 omslag
Toelichting: Cecilia van Vliet-Lichtveld was een stiefdochter van Merkelbach.
- MERK7** Huwelijksaankondiging van Merkelbach met H.E.M. Mengelberg in Landsmeer.
1940 1 omslag
- MERK8** Felicitaties ter gelegenheid van de benoeming van B. Merkelbach tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau.
1955 1 omslag
- MERK9** Stukken betreffende de wijziging van het familiegraf van Verkruijsen ter nagedachtenis van H.C. Verkruijsen, oud-directeur van de School voor Bouwkunde in Haarlem, met namenlijst van oud-studenten.
1955-1956 1 omslag
- MERK10** Stukken betreffende de verbouwing en inrichting van "Huize Frankendael" aan de Middenweg in Amsterdam, ten behoeve van Merkelbach.
1956-1959 1 omslag
Algemeen: Woning van Merkelbach in de periode dat hij stadsbouwmeester was.
Geschreven stukken: Correspondentie en financiële stukken.
Zie ook Merk11

-
- MERK11**   Stukken betreffende de verbouwing en inrichting van “Huize Frankendael” aan de Middenweg in Amsterdam, ten behoeve van Merkelbach.
1956-1959 1 omslag
Algemeen: Woning van Merkelbach in de periode dat hij stadsbouwmeester was.
Tekeningen: 34 Tekeningen van de verbouwing: 27 genummerde calques 7 ongenummerde schetsen.
Tussen de tekeningen werden ook 7 tekeningen en een beknopte beschrijving aangetroffen van de interieurarchitecten E. van Blerkom en I. Boks betreffende de verbouw van een zolder van een woning aan de Utrechtsestraat en een kantoor aan het Sarphatipark.
Zie ook Merk10
- MERK12**   Bedankbrief van het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen voor de door Merkelbach in bruikleen gegeven werken van P. Mondriaan aan het Rijk voor tentoonstellingen in Rome, Milaan en Parijs, met als bijlagen persberichten en krantenartikelen over de tentoonstellingen.
1957 1 omslag
- MERK13**   Stukken betreffende de beschikbaarstelling en inrichting van de zijgebouwtjes van Huize Frankendael aan de Middenweg in Amsterdam ten dienste van Stichting Sociaal-cultureel Wijkcentrum Watergraafsmeer.
1958-1961 1 omslag

MERK.110371678 BEROEPSPRAKTIJK

Voor correspondentie, zie ook Personalia, 1931-1961 (aanvr. nr. 4).

MERK.110371683 ALGEMEEN

- MERK14** Werkaantekeningen van Merkelbach.
1941-1956, z.jr. 1 omslag
- MERK19** Ledenlijsten van: De 8, Opbouw, CIAM – jongeren Rotterdam, CIAM – jongeren Amsterdam, Architectura et Amicitia, Kerngroep, secretarie-ambtenaren en directeuren van diensten en bedrijven, B&W, adviseurs en aannemers.
1955-1956, z.jr. 1 omslag
- MERK21** Stukken betreffende de beëindiging van lidmaatschappen en abonnementen na het overlijden van B. Merkelbach.
1961 1 omslag
- MERK22** Chronologische lijst met een opsomming van gebeurtenissen in het (arbeids)leven van Merkelbach.
z.jr. 1 omslag

MERK.110371684 ONTWERPACTIVITEITEN

Merkelbach associeerde zich van 1929 tot 1949 met Ch.J.F. Karsten en van 1949 tot 1956 met Elling. Voor de projectdossiers van "Merkelbach en Karsten, Architecten" en "Merkelbach en Elling, Architecten" zie het Merkelbach-Elling-Karsten / archief (MELK).

- MERK.110371697**
Twee glasnegatieven van een tekening van een woonwijk in Kapelleveld in Brussel met als architect Huib Hoste en als medewerkers Merkelbach en Van de Pauwert.
1923
Aanvraagnummer: CAND, merk 3-9
- MERK23** Prijsvraagontwerp voor een kantoorgebouw voor het architectenbureau van Van Loghem, met als (getekend) motto een zwarte cirkel, niet uitgevoerd.
1923-1924 6 tekeningen
Toelichting
Algemeen: Merkelbach deed vanuit Brussel aan deze prijsvraag mee.
Tekeningen: 6 tekeningen (calques).
- MERK24** Schetsontwerp voor een woonhuis in de omgeving van Brussel, niet uitgevoerd.
1924 1 blauwdruk
- MERK.110371700**
Dubbel woonhuis aan de Brederodeweg in Zandvoort, in opdracht van Mieras en S. Otten, in samenwerking met Van Loghem.
1926 3 omslagen
(Zie ook hoofdstuk V. supplement 1991: inventarisnummer f 20)
- MERK25** Geschreven stuk: Bouwvergunning, 1 omslag

- MERK26
MERKf1 Tekeningen: 1 blauwdruk., 1 tekening
3 foto's van de gevel en van de tekeningen, 3 foto's
1: Aanzicht achtergevel
2: Tekeningen plattegrond begane grond en verdieping, huis voor dhr. Mieras
3: Tekeningen plattegrond begane grond en verdieping, huis voor dhr. Otten
- MERK27 Vier woonhuizen aan de Oosterparkstraat in Zandvoort, in opdracht van J. van Sluisdam.
1926 1 lichtdruk.
- MERK28** Prijsvraagontwerp voor het Volkenbondpaleis in Genève, in samenwerking met J.M. de Casseres.
1927 11 lichtdrukken
Toelichting
Algemeen: Voor het programma van eisen, zie Casseres-archief (CASS, 397).
Voor een toelichting op deze prijsvraag, zie de inleiding van de inventaris van het Hamers-archief (HAME).
Tekeningen: 11 lichtdrukken.
(Zie ook hoofdstuk V. supplement 1991: inventarisnummer f25)
- MERK.110371706**
Landhuisje aan de Edense weg in Lunteren, in opdracht van W. de Vries.
1927 2 omslagen
- MERK29 Geschreven stuk: Bestek, 1 omslag
MERK30 Tekeningen: 3 lichtdrukken., 1 omslag
- MERK.110371709**
Prijsvraagontwerp voor een watertoren in Wassenaar, in samenwerking met J.H. Groenewegen, met als motto 0,345 0,00277.
1927 2 omslagen
(Zie ook Hoofdstuk V. Supplement 1991: f 21)
- MERK31 Tekeningen; 2 tekeningen op karton., 1 omslag
MERKf2 2 foto's van tekeningen, 2 foto's
1 - 2: Perspectiefschets met plattegronden begane grond, reservoir en lekvloer
MERKf2-1: Bureau Elling (handgeschreven op verso)
- MERK.110371712**
Woonwijk Hellershof in Frankfurt , met M. Stam als architect en Merkelbach als tekenaar.
1929-1931
Glasnegatieven: CAND-merk, 46-52
- MERK.110371713**
Verbouwing onderpui van een pand (De Bijenkorf) aan de Schiedamse singel 143 in Rotterdam.
1930 2 omslagen
Glasnegatieven: CAND-merk, 46-52
- MERK32 Geschreven stuk: Bestek met voorwaarden., 1 omslag
MERKf3 'Aanzicht Schiedamsche Singel naar Hogendorpsplein gezien', 1 foto

C. Kramer (stempel op verso)

- MERK33** Tekeningen van verschillende ontwerpen, met tekeningenlijst getiteld: "Merkelbach privé".
1933, 1944 z.jr 16 bladen
Toelichting:
16 bladen: weekendhuisje I; achtergevel; weekendhuisje II (2 bladen); weekendhuisje 0; zandbak; brievenhanger; kast; eetkamertafeltje; stalen tafeltje; keukenkastjes; boekenrek (4 bladen); grammfoonkastje
(Zie ook: Hoofdstuk V: supplement 1991: inventarisnummer 208)
- MERK.110371717**
Glasnegatief van de inrichting van de woning van C. van Eesteren door Merkelbach, in samenwerking met J.F. Karsten.
z.jr.
Aanvraagnummer: CAND, merk 44
- MERK34** *MERK.110371685 STADSBOUWMEESTERSCHAP*
Stukken betreffende de benoeming van Merkelbach tot Stadsbouwmeester van Amsterdam.
1955 1 omslag
Toelichting: Felicitaties; krantenartikelen; en een handtekeningenlijst, die waarschijnlijk hoort bij het afscheid van het bureau.
(Zie ook: Hoofdstuk V.: supplement 1991: inventarisnummer 205)
- MERK35** Brief van architectenbureau Rothuizen & 't Hooft over de aanwijzing van Merkelbach, stadsarchitect van Amsterdam, als arbiter-voorzitter, voor een geschil tussen de gemeente Hulst en Rothuizen & 't Hooft.
1956 1 omslag
- MERK36** Ledenlijst van de vereniging van directeuren van gemeentewerken.
1958 1 omslag
- MERK37** Stukken betreffende de beoordeling van de ingezonden prijsvraag-ontwerpen voor een kantoor aan het Treubplein in Amsterdam, in opdracht van Nederlands Verkoopkantoor voor Chemische Producten, door de advies-commissie, waarin Merkelbach zitting had.
1958-1961 1 omslag
Toelichting: Toegekend aan H. Salomonson.
- MERK38** Stukken betreffende het juryschap van Merkelbach, stadsbouwmeester van Amsterdam, ter beoordeling van de ingezonden ontwerpen voor een centraal laboratorium in opdracht van N.V. Koninklijke Nederlandse Zoutindustrie in Hengelo, in het kader van een meervoudig opdracht.
1959-1960 1 omslag

-
- MERK39** Stukken betreffende het lidmaatschap van Merkelbach, als stadsbouwmeester van Amsterdam, van de commissie van advies ter beoordeling van de ingezonden ontwerpen voor de bouw van een raadhuis in Amstelveen, in het kader van een meervoudige opdracht.
1959-1960 1 omslag
- MERK40** Ingekomen brief van Gemeentewerken Eindhoven over een te vormen commissie van supervisors onder voorzitterschap van Merkelbach ten behoeve van de bebouwing van het Noordplein en het 18 Septemberplein in Eindhoven, met bijlagen.
1961 1 omslag
- MERK.110371686 PUBLICATIES EN LEZINGEN*
- MERKf9** Interieurs
1928-1934 4 foto's
1: toilet in keuken in een woning aan de Kromme Boomsloot 10 (juni 1934)
2: bedstede in keuken in een woning aan de Laurierstraat 71 (okt 1932)
3: alkoof met bedsteden in een woning aan de Rozenstraat 184 (okt 1932)
4: huiskamer met beplakte lattenzolder in een woning aan de Vechtsraat 5 (okt 1928)
- MERK308** Drukwerk, waarschijnlijk gebruikt bij een publicatie, van slechte woonomstandigheden in Amsterdam
1928-1934 1 omslag
- MERK119** Typoscripten van artikelen en teksten voor lezingen, geschreven door Merkelbach.
1931-1955 1 omslag
- MERK121** Stukken betreffende de congresdag over het structuurplan voor Den Haag, ontworpen door W.M. Dudok, georganiseerd door de Stichting Wederopbouw 's-Gravenhage, in het Kurhaus in Scheveningen, waarbij Merkelbach optreedt als spreker.
1948-1949 1 omslag
- MERK122** Verzoek van de Vereniging van beoefenaars van de Monumentale Kunsten aan Merkelbach om een artikel in de catalogus te schrijven en als spreker op te treden bij de opening van de tentoonstelling "Öpdracht" in het Stedelijk Museum in Amsterdam.
1956-1957 1 omslag
- MERK.110371687 CIAM*
- MERK.110371729** Stukken betreffende de internationaal georganiseerde congressen door Les Congrès Internationaux d'Architecture Moderne (CIAM).
1928-1957 9 omslagen, 1 foto

Toelichting

Algemeen: 1ste congres, La Sarraz in Zwitserland, 1928.

2de congres, Frankfurt, 1929.

3de congres, Brussel, 1931.

4de congres, op een boot van Marseille naar Athene, 1933.

5de congres, Parijs, 1937.

6de congres, Bridgewater, 1947.

7de congres, Bergamo, 1949.

8ste congres, Hoddesdon, 1951.

9de congres, Aix en Provence, 1953.

10de congres, Dubrovnik, 1956.

11de congres, Otterlo, 1959.

In 1937 worden "De 8" en "Opbouw" lid van de CIAM. In 1957 wordt het groepslidmaatschap van de CIAM afgeschaft.

- MERK41 1ste congres, La Sarraz in Zwitserland, 1928.
1928, 1 omslag
- MERK42 2de congres, Frankfurt, 1929.
1929, 1 omslag
- MERK43 3de congres, Brussel, 1931.
1930, 1 omslag
- MERK44 4de congres, op een boot van Marseille naar Athene, 1933.
1930-1933, 1 omslag
- MERK45 5de congres, Parijs, 1937.
1937, 1 omslag
- MERK46 6de congres, Bridgewater, 1947.
1938-1939, 1 omslag
- MERK47 10de congres, Dubrovnik, 1956.
1954-1957, 1 omslag
- MERK48 10de congres, Dubrovnik, 1956.
1954-1957, 1 omslag
- MERK49 Vergaderstukken: Van de Nederlandse groep (Merkelbach was secretaris),
1934-1955, 1 omslag
- MERKf4 Groepsfoto van het congres in Bridgewater.
1947, 1 foto

MERK.110371740

Stukken betreffende georganiseerde tentoonstellingen door de Nederlandse groep (CIAM) in samenwerking met anderen.

1931-1954

5 omslagen

- MERK50 "De Rationeele Woonwijk", in het Stedelijk Museum in Amsterdam, in
samenwerking met Instituut van Volkshuisvesting en Stedebouw,
1931-1932, 1 omslag
- MERK51 "De functioneele stad" in het Stedelijk Museum in Amsterdam, georganiseerd
door "de 8" in samenwerking met de Nederlandse groep van CIAM,
1935, 1 omslag
- MERK52 Van werk van Nederlandse beeldende kunstenaars en architecten in Moskou, in
samenwerking met het Genootschap Nederland-Nieuw Rusland
1931-1932, 1 omslag
- MERK53 Reizende tentoonstelling "Das neue Bauen in Holland" (overwegend financiële
stukken),
1954, 1 omslag
- MERKf32.1 Foto's van werk van Nederlandse beeldende kunstenaars en architecten in
Moskou, in samenwerking met het Genootschap Nederland-Nieuw Rusland
1931-1932

Tentoonstellingmateriaal bij MERK52.

MERKf32.2 Foto's van werk van Nederlandse beeldende kunstenaars en architecten in Moskou, in samenwerking met het Genootschap Nederland-Nieuw Rusland 1931-1932

Tentoonstellingmateriaal bij MERK52.

MERK.110371688 DE 8 (EN OPBOUW)

MERK.110371745

Stukken betreffende het veertiendaagse tijdschrift "De 8 en Opbouw" van de Amsterdamse vereniging De 8 in samenwerking met de Rotterdamse vereniging Opbouw.

1929-1956

17 omslagen, stuk

Toelichting

Algemeen: Tot 1932 is het tijdschrift opgenomen in "Bouw en Techniek".

Merkelbach schreef ongeveer 60 artikelen in het tijdschrift.

Correspondentie: 1934-1943, alfabetisch geordend; voor een lijst met afzenders en geadresseerden zie bijlage I.

Redactiestukken: 1929-1956.

Tijdschriften: Extra editie van Het Plan (1936); nr. 17/18 (1939); nr. 19/20 (1940).

MERK54 Oprichtingsstukken, 1 omslag

MERK55 Correspondentie: A
1934-1943, 1 omslag

MERK56 Correspondentie: B
1934-1943, 1 omslag

MERK57 Correspondentie: C
1934-1943, 1 omslag

MERK58 Correspondentie: D-G
1934-1943, 1 omslag

MERK59 Correspondentie: H
1934-1943, 1 omslag

MERK60 Correspondentie: H
1934-1943, 1 omslag

MERK61 Correspondentie: I-K
1934-1943, 1 omslag

MERK62 Correspondentie: L
1934-1943, 1 omslag

MERK63 Correspondentie: M
1934-1943, 1 omslag

Zie voor de foto MERKph1.

MERK64 Correspondentie: N-O
1934-1943, 1 omslag

MERK65 Correspondentie: P-R
1934-1943, 1 omslag

MERK66 Correspondentie: S
1934-1943, 1 omslag

MERK67 Correspondentie: T-V
1934-1943, 1 omslag

MERK68 Correspondentie: W-Z
1934-1943, 1 omslag

MERK69 Redactiestukken
1929-1956, 1 omslag

MERK70 Extra editie van Het Plan (1936); nr. 17/18 (1939); nr. 19/20 (1940).
1939-1940, 1 omslag

MERKph1 Trapgevel
1934-1943, 1 foto

Foto behoort tot de correspondentiemap MERK63.

MERK.110371763**Stukken betreffende de Amsterdamse Architecten Vereniging De 8.
1934-1942 18 omslagen**

Toelichting

Algemeen: De vereniging werd in 1927 opgericht door Merkelbach, Karsten, Van de Pauwert, Verschuyl, Van den Bosch en Groenewegen. Merkelbach was secretaris en volgde in 1934 Duiker op als voorzitter. In 1942 werd er al voorgesteld de vereniging te ontbinden. Dit gebeurde niet. De activiteiten van "De 8" werden na de oorlog vooral aan de CIAM-congressen gekoppeld en pas in 1956 werd de vereniging ontbonden.

Verwijzingen: Voor statuten, zie aanvr. nr. 73 / Zie ook CIAM stukken, aanvr. nrs. 41-53.

Correspondentie: 1939-1943, alfabetisch geordend; voor een lijst met afzenders en geadresseerden zie bijlage II.

Voor de stukken betreffende de tentoonstelling "De functioneele stad" in het Stedelijk Museum in Amsterdam, georganiseerd door "de 8" in samenwerking met de Nederlandse groep van CIAM in 1935, zie rubriek CIAM, aanvr. nr. 51.

- MERK71 Vergaderstukken: Van bestuurs- en ledenvergaderingen, en bijlagen, 1934, 1 omslag
- MERK72 Vergaderstukken: Van bestuurs- en ledenvergaderingen, en bijlagen, 1935, 1 omslag
- MERK73 Vergaderstukken: Van bestuurs- en ledenvergaderingen, en bijlagen, 1936, 1 omslag
- MERK74 Vergaderstukken: Van bestuurs- en ledenvergaderingen, en bijlagen, 1937, 1 omslag
- MERK75 Vergaderstukken: Van bestuurs- en ledenvergaderingen, en bijlagen, 1938, 1 omslag
- MERK76 Vergaderstukken: Van bestuurs- en ledenvergaderingen, en bijlagen, 1939, 1 omslag
- MERK77 Vergaderstukken: Van bestuurs- en ledenvergaderingen, en bijlagen, 1940-1943 en z.j., 1 omslag
- MERK78 Correspondentie: A-C
1939-1943, 1 omslag
- MERK79 Correspondentie: D-G
1939-1943, 1 omslag
- MERK80 Correspondentie: H
1939-1943, 1 omslag
- MERK81 Correspondentie: I-L
1939-1943, 1 omslag
- MERK82 Correspondentie: M-P
1939-1943, 1 omslag
- MERK83 Correspondentie: Q-Z
1939-1943, 1 omslag
- MERK84 Overige: Dossier over een besloten prijsvraag voor leden van "de 8" en "Opbouw" voor een woonhuis in Eindhoven, in opdracht van C.J. Dippel, 1934-1935, 1 omslag
- MERK85 Overige: Stukken betreffende lidmaatschappen, 1935-1942, 1 omslag
- MERK86 Overige: Ingekomen notulen van de Rotterdamse vereniging "Opbouw", 1950-1954, 1 omslag
- MERK133 Financiële stukken
1934-1935, 1 omslag
- MERKf5 Foto's: Album van een bijeenkomst in 1935 en 2 foto's van latere bijeenkomsten. (zoek)
1935, 1 omslag

Album niet aangetroffen (30-11-2016).

-
- MERK87** *MERK.110371689 STUDIEGROEP ARCHITECTONISCHE VERZORGING DER NAOORLOGSE WONINGBOUW*
Stukken betreffende de oprichting van gewestelijke adviescommissies over de bij de wederopbouw in te schakelen architecten.
1940-1941 1 omslag
- MERK88** Stukken betreffende de oprichting, standpuntbepaling en werkwijze van de Studiegroep voor de architectonische verzorging van de naoorlogse woningbouw.
1942-1943 1 omslag
Toelichting: Correspondentie, nota's en vergaderstukken.
- MERK89** Rapport over het initiatief van een aantal Amsterdamse bouwers en architecten tot het maken van woningbouwplannen voor de opbouw na de oorlog.
1943 1 omslag
- MERK90** Rapport door de Kern van de Studiegroep Woningarchitectuur, met als titel: "Richtlijnen voor de Woningarchitectuur", met ingekomen reacties op onderdelen van het rapport.
1943-1944 1 omslag
- MERK91** Stukken betreffende het urgentieprogramma, waar architecten en de Gemeentelijke Woningdienst Amsterdam in participeren.
1944 1 omslag
- MERK92** Vergaderstukken van de Kerngroep, Studiegroep Woningarchitectuur.
1944, 1947-1953 1 omslag
- MERK93** Stukken betreffende besprekingen tussen Van der Weyden, directeur van het Instituut voor Volkshuisvesting en de architecten: Van Eesteren, Komter en Merkelbach over de sociale woningbouw na de oorlog.
1945 1 omslag
- MERK94** Stukken betreffende een vertrouwenskwesitie tussen de Kerngroepleden J.P. Berghoef en Merkelbach, naar aanleiding van studiedagen over plannen voor volkshuisvesting, gehouden in Delft, georganiseerd door de Afdeling der Bouwkunde van de Technische Hogeschool in Delft, in samenwerking met het Nederlands Instituut voor Volkshuisvesting en Stedebouw.
1948 1 omslag
- MERK95** *MERK.110371690 OVERIGE ACTIVITEITEN*
Vergaderstukken van de Zonnecommissie.

1930-1938, 1943-1946

1 omslag

Toelichting: De commissie werd opgericht in 1930 op initiatief van "De 8" ter bestudering van de invloed van het zonlicht op de gezondheid van de mens en de wijze waarop hiermee in de stedenbouw en woningbouw rekening is gehouden. In 1933 gaat de commissie op in het Nederlands Instituut voor Volkshuisvesting en Stedebouw.

- MERK120** Stukken betreffende de cursus "Volkswoningbouw en de Architect", door Merkelbach gegeven aan de School voor Maatschappelijk Werk, met de tekst van de cursus.
1933-1948 1 omslag

MERK.110371792

Stukken betreffende het bestuurslidmaatschap van Merkelbach bij het Nederlands Instituut voor Volkshuisvesting en Stedebouw.

1936-1956

5 omslagen

Toelichting

Algemeen: Het Nederlands Instituut voor Volkshuisvesting en Stedebouw is de voorloper van het Nederlands Instituut voor Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting (voor het archief zie NIRO).

Vergaderstukken: Van het bestuur:

- 1936-1948 (aanvr. nr. 96);
- 1949-1956 (97).

Correspondentie: Over het tijdschrift, 1939-1948.

Werkgroep: Ten behoeve van de werkgroep inzake woningindeling- en constructie-vraagstukken, 1942-1944.

Rapport: Titel: "Decentralisatie v. d. wederopbouw", [1947].

- MERK96 Vergaderstukken
1936-1948, 1 omslag
- MERK97 Vergaderstukken
1949-1956, 1 omslag
- MERK98 Correspondentie: Over het tijdschrift,
1939-1948., 1 omslag
- MERK99 Werkgroep: Ten behoeve van de werkgroep inzake woningindeling- en
constructie-vraagstukken,
1942-1944., 1 omslag
- MERK100 Rapport: Titel: "Decentralisatie v. d. wederopbouw",
1947, 1 omslag

- MERK101** Vergaderstukken van de Commissie proefwoningen, ingesteld door het Centraal Instituut voor materiaalonderzoek.
1937-1942 1 omslag
Toelichting: Merkelbach was secretaris.

MERK.110371799

Stukken betreffende het lidmaatschap van de Permanente commissie voor de bebouwing van Bosch en Lommer.

1938-1941

2 omslagen

Toelichting:

- Stukken betreffende een geschil over de bebouwing van Bosch en Lommer tussen Amstels bouwvereniging en particuliere bouwondernemers, met krantenknipsels over de erfpachtkwestie, 1938-1939 (aanvr. nr. 102).

- Stukken betreffende de organisatie van prijsvragen door de gemeente Amsterdam voor de wijken: Bosch en Lommer; Slotermeer en Watergraafsmeer, 1939-1941 (aanvr. nr. 103).

NB Merkelbach was lid van de prijsvraagcommissie.

- MERK102 Stukken betreffende een geschil over de bebouwing van Bosch en Lommer tussen Amstels bouwvereniging en particuliere bouwondernemers, met krantenknipsels over de erfpachtkwestie, 1938-1939, 1 omslag
- MERK103 Stukken betreffende de organisatie van prijsvragen door de gemeente Amsterdam voor de wijken: Bosch en Lommer; Slotermeer en Watergraafsmeer, 1939-1941, 1 omslag
- MERK104** Vergaderstukken van de Commissie richtlijnen geluid- en warmte-isolatie bouwconstructies, ingesteld door het Centraal Instituut voor materiaalonderzoek. 1940-1942 1 omslag
- MERK105** Vergaderstukken van de Commissie voor de Wijkgedachte opgericht door het comité voor Actieve Democratie (Amsterdam). 1947-1948 1 omslag
- MERK106** Correspondentie met het bestuur van het Genootschap Architectura & Amicitia over de taak en plaats van A & A in de architectuur en de mogelijkheid tot samenwerking met andere architectuurstromingen. Vergaderstukken van de Commissie voor de Wijkgedachte opgericht door het comité voor Actieve Democratie (Amsterdam). 1947-1948 1 omslag
- MERK.110371805** Stukken betreffende de Werkgroep Nagele. 1947-1959 2 omslagen
Toelichting
Vergaderstukken: Correspondentie, rapporten en dergelijke.
Tekeningen: Schetsen en ontwerptekeningen door: J. Dunnebier, M. Kamerling, H. Salomonson, G. en W. Wieringa, bureau Wissing en niet gesigineerde tekeningen. Voor tekeningen door Merkelbach, zie Merkelbach-Elling-Karsten / archief (MELK). Ook in het Kamerling-archief zit materiaal over Nagele (KAME, aanvr. nrs. 44, 47).
(Zie ook Hoofdstuk VI.: supplement 2002: inventarisnummer f 30)
- MERK107 Vergaderstukken: Correspondentie, rapporten en dergelijke. 1947-1959, 1 omslag
- MERK108 Tekeningen: Schetsen en ontwerptekeningen 1947-1959, 1 omslag
door: J. Dunnebier, M. Kamerling, H. Salomonson, G. en W. Wieringa, bureau Wissing en niet gesigineerde tekeningen.
- MERK.110371808** Stukken betreffende de Commissie van advies voor opdrachten aan wandschilders 1948-1954 2 omslagen
Toelichting
Vergaderstukken: 1948-1954.

- Overige: Stukken betreffende een kwestie tussen de Commissie en B & W van Amsterdam over de wandschildering door K. Appel in de koffiekamer van het toenmalige Stadhuis in Amsterdam, 1949-1950.
- MERK109 Vergaderstukken
1948-1954, 1 omslag
- MERK110 Overige: Stukken betreffende een kwestie tussen de Commissie en B & W van Amsterdam over de wandschildering door K. Appel in de koffiekamer van het toenmalige Stadhuis in Amsterdam, 1949-1950., 1 omslag
- MERK111** Vergaderstukken van de Nederlandse sectie van de Union Internationale des Architects (UIA).
1948-1955 1 omslag
- MERK112** Vergaderstukken van de Kring Amsterdam van de Maatschappij tot Bevordering der Bouwkunst Bond van Nederlandse Architecten, B.N.A.
1949-1954 1 omslag
- MERK.110371813**
Stukken betreffende de samenstelling van de Nederlandse inzending voor de in 1951 in Milaan te houden internationale tentoonstelling van moderne architectuur, woningbouw en toegepaste kunst (Triennale di Milano) door Merkelbach.
1950-1951 4 omslagen
Toelichting
Geschreven stukken: Correspondentie; aantekeningen; financiële stukken.
Tekeningen: Van: P. Elling; G. Rietveld; A. van Eyck en J. Rietveld en ongesigioneerde tekeningen.
Foto's: Fotograaf: Fotostudio "Casali", Milaan. 11 foto's van het landschap en gebouwen.
Documentatie: Ingekomen plattegronden van het gebied.
- MERK15 Geschreven stukken: Correspondentie; aantekeningen; financiële stukken.
1950-1951, 1 omslag
- MERK16 tekeningen;
1950-1951, 1 omslag
Van: P. Elling; G. Rietveld; A. van Eyck en J. Rietveld en ongesigioneerde tekeningen.
- MERKf6 Foto's
1950-1951, 14 foto's
11 foto's van het landschap en gebouwen.
Ook een foto van een maquette en 2 luchtfoto's (MERKf6-12, -13, -14).
1: 'Triennale van Milaan, experimenteel district van de driejaarlijkse (QT8), vorming van de kunstmatige heuvel in het park van het Amezzo-district van het puin van de gebombardeerde huizen en vervolgens van de opgegraven aarde van de nieuwe gebouwen'
2: 'Experimentele wijk van de Triennale van Milaan, een tweelinghuis met 4 bedden (arch. Menghi & Zanuso)'
3: 'Experimentele wijk van de Triennale van Milaan, arch. Cerutti Gandolfini, Putelli Viganò, een tweelinghuis met 6 bedden'
4: 'Triennale van Milaan, geprefabriceerd huis Gaburri-systeem aan het einde van de bouw, ontwerper arch. G. Mucchi'

- 5: 'Experimentele wijk van de Triennale van Milaan (QT8), een tweelinghuis met 4 en 6 bedden (arch. Cerutti, Gandolfini, Putelli, Viganò)'
- 6: 'Triennale van Milaan, experimenteel district van de driejaarlijkse (QT8), vorming van de kunstmatige heuvel in het park'
- 7: 'Triennale van Milaan, experimenteel district van de driejaarlijkse (QT8), montage fase van geprefabriceerde huis met 3 verdiepingen, Gaburri-systeem, ontwerper arch. G.Mucchi (1948)'
- 8: 'Triennale van Milaan, geprefabriceerd huis Cairlini-systeem, project arch. Magnaghi en Terzaghi, constructie voltooid in 1948'
- 9: 'Experimenteel district van de driejaarlijkse (QT8), montage fase van geprefabriceerde huis met 3 verdiepingen, Ciarlini-systeem, ontwerpers architecten Magnaghi en Terzaghi'
- 10: 'Experimentele wijk van de Triennale van Milaan, rijtjeshuis met 6 bedden, arch. Villa'
- 11: 'Experimentele wijk van de Triennale van Milaan (QT8), rijtjeshuis met 6 bedden, arch. Cicconcelli en Sacripanti'
- 12: 'Experimentele wijk van de Triennale van Milaan (QT8), Kunststof, ontwerpers: architecten Piero Bottoni; Enzo Cerutti; Vittorio Gandolfi; Mario Morini; Gino Pollini; Mario Pucci; Aldo Putelli (1946)
- 14: 'Experimentele wijk van de Triennale van Milaan (QT8), luchtfoto van de werkzaamheden
- MERKf6-1, -6: Foto-studio "Casali" (stempel op verso)
- MERKf6-2 t/m -5, -7 t/m -11: Foto-Studio Casali (zonder stempel, zelfde serie)
- MERKf6-2: arch. Menghi e Zanuso (getypt op verso)
- MERKf6-3: arch. Cerutti Gandolfini, Putelli Viganò (getypt op verso)
- MERKf6-4, -7: arch G. Mucchi (getypt op verso)
- MERKf6-5: arch. Cerutti, Gandolfini, Putelli, Viganò (getypt op verso)
- MERKf6-8: Arch Magnaghi e Terzaghi (getypt op verso)
- MERKf6-9: architetti Magnaghi e Terzaghi (getypt op verso)
- MERKf6-10: arch Villa (getypt op verso)
- MERKf6-11: arch Cicconcelli e Sacripanti (getypt op verso)
- MERKf6-12: architetti Piero Bottoni; Enzo Cerutti; Vittorio Gandolfi; Mario Morini; Gino Pollini; Mario Pucci; Aldo Putelli (getypt op verso)

MERK17 documentatie: ingekomen plattegronden van het gebied
1950-1951, 1 omslag

MERK113 Vergaderstukken van het bestuur van de Stichting Centraal Adviesbureau voor gebonden kunsten en industriële vormgeving, gevestigd in Amsterdam.
1951-1952 1 omslag
Toelichting: In 1952 werd de stichting opgeheven. Het archief bevindt zich in het Stedelijk Museum in A 'dam.

MERK114 Correspondentie en circulaires van het Instituut voor Industriële Vormgeving, gevestigd in Amsterdam.
1951-1954 1 omslag
Toelichting: Jaarverslagen, maandberichten (voor ontwerpers) en correspondentie over incidenteel adviseurschap van Merkelbach. Hij was geen bestuurslid.

-
- MERK115** Vergaderstukken van de Amsterdamse Kunstraad en verschillende daar uit voortkomende commissies.
1952-1954 1 omslag
Toelichting: Notulen van de plenaire vergaderingen; vergaderstukken van het Dagelijks Bestuur, van de Commissie van advies voor opdrachten op het gebied van Gebonden Kunsten (Opdrachten-commissie) en de Commissie Industriële Vormgeving.
(Zie ook: Hoofdstuk V.: supplement 1991: inventarisnummer 204)
- MERK18** Stukken betreffende een financieel geschil tussen N.V. de Vier en Stemmler-Imex N.V. betreffende verbouwingen van gebouw Hirsch en de bouw van een vergaderruimte in Laren, waarbij Merkelbach optrad als arbiter.
1953-1958 1 omslag
- MERK116** Vergaderstukken van de Technische Raad en commissie F7 (Brandveiligheidseisen Bouwconstructies), ingesteld door de Stichting voor de normalisatie in Nederland.
1954-1955 1 omslag
- MERK117** Vergaderstukken van de Raad voor de Woningbouw, ingesteld door het Ministerie van Wederopbouw en Volkshuisvesting, en van subcommissie I.
1955-1957 1 omslag
- MERK20** Stukken betreffende de advisering van Merkelbach over de voortzetting van de bouw van een ziekenhuiscomplex voor de Vrije Universiteit, na het overlijden van J.H. Groenewegen door architect A. Rothuizen.
1959-1960 1 omslag
- MERK118** Stukken betreffende de installatie van de Centrale Werkgroep van de BNA.
1961 1 omslag

MERK.110371679 DOCUMENTATIE

*MERK.110371691 VERZAMELD DOOR MERKELBACH***MERK.110371826**Glasnegatieven
1930-1937

Beschrijvingen Aanvr. nrs.

Woningen in Rotterdam voor woningbouwvereniging Eendracht, 1930. CAND, merk 29-32

Stadsuitbreiding Amsterdam-Oost, 1930. CAND, merk 34-43

Tekening van een ontwerp voor arbeiderswoningen (hoogbouw) in Amsterdam. CAND, merk 84-95

Reproductie van een schilderij van Prodon CAND, merk 104

Interieurs, merendeels interieurs van woningen van architecten in het buitenland CAND, merk 113-134

Overdrukken van tijdschriften (Zweden, Italië, Engeland, hoogbouw). CAND, merk 135-140

Studies van hoogbouw. CAND, merk 141-152

Verschillende verkavelingstypen. CAND, merk 151-155

Ontwerp van hoog- en laagbouw. CAND, merk 156-160

Stedenbouwkundig plan van Bois du Luc in België. CAND, merk 161-163

Originelen van verschillende dia's CAND, merk 171-201

MERK.110371827 Verzamelde krantenartikelen, tijdschrift(artikel)en en brochures.
1934-1960

MERK123.1 documentatie

MERK123.2 documentatie

MERK123.3 documentatie

MERK124 Krantenartikelen over de bebouwing van de Dam in Amsterdam.
1939 1 omslag**MERK.110371829**

Foto's

z.jr.

2 omslagen

Toelichting:

Van een werkplaats brugonderhoud in Dordrecht (f 7);

Van de Bijenkorf in Rotterdam, ontworpen door W.M. Dudok (f 8).

MERKf7 Werkplaats brugonderhoud in Dordrecht

z.jr., 1 foto

Zie ook MERKf24-8

MERKf8 Foto's: Van de Bijenkorf in Rotterdam, ontworpen door W.M. Dudok (zoek)

z.jr., 1 omslag

Foto's niet aangetroffen (30-11-2016).

MERK125 Gedrukte plattegrond van de St. Bavo in Haarlem, met
aantekeningen.

z.jr.

1 omslag

MERK126 Kaart van Amsterdam, uitgegeven door de Dienst der Publieke
Werken, afdeling Stadsontwikkeling.

-
	z.jr.	1 omslag
MERK127	Programma van de dans- en liederenavond van Chaja Goldstein. z.jr.	1 omslag
MERK128	Gedrukte documentatie en tekeningen van (arbeiders)woningen gegroepeerd rond een BATA fabriek in Tsecho-Slowakije. z.jr.	1 omslag
MERK129	<i>MERK.110371692 VERZAMELD DOOR NAI</i> Voorlopige inventaris van het archief van B. Merkelbach door M. Claessens. 1992	1 omslag

MERK.110692060 DIA'S VANUIT CAND, NIET ONDER PROJECTEN
GEPLAATST.

MERKn3	Brussel; Kapelleveld, stedenbouwkundig plan	1 glaspositief
	8x8cm	
MERKn4	Brussel; Kapelleveld, plattegrond etagewoningen, type 4	1 glaspositief
	8x8cm	
MERKn5	Brussel; Kapelleveld, plattegrond etagewoning, type 3	1 glaspositief
	8x8cm	
MERKn6	Brussel; Kapelleveld, plattegrond etagewoning, type 2	1 glaspositief
	8x8cm	
MERKn7	Brussel; Kapelleveld, plattegrond etagewoning, type 1	1 glaspositief
	8x8cm	
MERKn8	Brussel; Kapelleveld, schets plattegrond wijkindeling	1 glaspositief
	8x8cm	
MERKn9	Brussel; Kapelleveld, plattegrond etagewoning, type 5	1 glaspositief
	8x8cm	
MERKn29	Eendracht; woningen voor woningbouwvereniging 'Eendracht', Rotterdam, aanzicht	1 glaspositief
	8x8cm	
MERKn30	Eendracht; plattegronden woningtypen voor verschillende gezinssamenstellingen	1 glaspositief
	8x8cm	
MERKn31	Eendracht; schema's Geluid en Warmte in de woning	1 glaspositief
	8x8cm	
MERKn32	Eendracht; schema's Moeder en Kind in de woning en Overblijvende Vloeroppervlakte	1 glaspositief
	8x8cm	
MERKn34	Oost; uitbreidingsplan Amsterdam Oost, situatie bestaande bebouwing (w. van Tijen)	1 glaspositief
	8x8cm	
MERKn35	Oost; twee afbeeldingen van binnenterreinen (uit boek)	1 glaspositief
	8x8cm	
MERKn36	Oost; twee voorbeelden van hoekwoningen in een gesloten bouwblok (uit boek)	1 glaspositief
	8x8cm	
MERKn37	Oost; ontwerp gewijzigde verkaveling, woonwijk Amsterdam, in vogelvlucht (W. van Tijen)	1 glaspositief
	8x8cm	
MERKn38	Oost; voorbeeld van een wijkplattegrond	1 glaspositief
	8x8cm	
MERKn39	Oost; gedeelte (gewijzigd) uitbreidingsplan 'Landlust'	1 glaspositief

MERKn40	8x8cm Oost; drie verschillende woningplattegronden	1 glaspositief
MERKn41	8x8cm Oost; plattegrond Amsterdam Buiksloot, 1930	1 glaspositief
MERKn42	8x8cm Oost; straatbeeld nieuwe wijk	1 glaspositief
MERKn43	8x8cm Oost; Begijnhof in Brugge	1 glaspositief
MERKn46	8x8cm Hellerhof; Frankfurt, plattegrond etagewoning (portiekwoning)	1 glaspositief
MERKn47	8x8cm Hellerhof; Frankfurt, gevelbeeld	1 glaspositief
MERKn48	8x8cm Hellerhof; Frankfurt, open trappenhuis aan zijgevel	1 glaspositief
MERKn49	8x8cm Hellerhof; Frankfurt, portiek	1 glaspositief
MERKn50	8x8cm Hellerhof; Frankfurt, plattegrond portiekwoning	1 glaspositief
MERKn51	8x8cm Hellerhof; Frankfurt, interieur (gemeenschappelijke ruimte?)	1 glaspositief
MERKn52	8x8cm Hellerhof; Frankfurt, stedenbouwkundigplan	1 glaspositief
MERKn84	8x8cm Amsterdam; ontwerp arbeiderswoningen, hoogbouw, schets in vogelvlucht	1 glaspositief
MERKn85	8x8cm Amsterdam; ontwerp arbeiderswoningen, plattegrond portiekwoning	1 glaspositief
MERKn86	8x8cm Amsterdam; ontwerp arbeiderswoningen, plattegrond portiekwoning	1 glaspositief
MERKn87	8x8cm Amsterdam; ontwerp arbeiderswoningen, portiekwoning, isometrie van interieur, normaal type	1 glaspositief
MERKn88	8x8cm Amsterdam; ontwerp arbeiderswoningen, gevelbeeld, perspectieftekening, gezien vanuit park	1 glaspositief
MERKn89	8x8cm Amsterdam; ontwerp arbeiderswoningen, stedenbouwkundig ontwerp	1 glaspositief
MERKn90	8x8cm Amsterdam; ontwerp arbeiderswoningen, opengewerkte isometrie, 'normale' portiekwoning	1 glaspositief
	8x8cm	

MERKn91	Amsterdam; ontwerp arbeiderswoningen, stedenbouwkundig ontwerp 8x8cm	1 glaspositief
MERKn92	Amsterdam; ontwerp arbeiderswoningen, plattegrond vierkamer woning 8x8cm	1 glaspositief
MERKn93	Amsterdam; ontwerp arbeiderswoningen, plattegrond portiekwoning 8x8cm	1 glaspositief
MERKn94	Amsterdam; foto, "Het Rokin zoals het in Juli 1926 was en nog is" 8x8cm	1 glaspositief
MERKn95	Amsterdam; ontwerp arbeiderswoningen, stedenbouwkundig ontwerp, isometrische projectie 8x8cm	1 glaspositief
MERKn104	Kunst; reproductie van 'Portrait of Joséphine de Beauharnais', Pierre-Paul Prud'hon, 1805 (in Louvre) 8x8cm	1 glaspositief
MERKn113	Interieurs; woonkamer penthouse 8x8cm	1 glaspositief
MERKn114	Interieurs; zithoek woonkamer 8x8cm	1 glaspositief
MERKn115	Interieurs; kleine zithoek woonkamer 8x8cm	1 glaspositief
MERKn116	Interieurs; plattegrond en interieur studio 8x8cm	1 glaspositief
MERKn117	Interieurs; kantoor met bureau en kastenwand 8x8cm	1 glaspositief
MERKn118	Interieurs; modernistisch interieur 8x8cm	1 glaspositief
MERKn119	Interieurs; modernistisch interieur 8x8cm	1 glaspositief
MERKn120	Interieurs; interieur met vleugel 8x8cm	1 glaspositief
MERKn121	Interieurs; tekening, hemelbed 8x8cm	1 glaspositief
MERKn122	Interieurs; trappenhal, industrieel 8x8cm	1 glaspositief
MERKn123	Interieurs; schets, klassieke stoel 8x8cm	1 glaspositief
MERKn124	Interieurs; serre met bank en boekenkast 8x8cm	1 glaspositief
MERKn125	Interieurs; tekening, klassieke schrijf/leestafel (?) 8x8cm	1 glaspositief

MERKn126	8x8cm Interieurs; zithoek	1 glaspositief
MERKn127	8x8cm Interieurs; nieuw (jaren 70) versus oud	1 glaspositief
MERKn128	8x8cm Interieurs; bankstel	1 glaspositief
MERKn129	8x8cm Interieurs; slaapkamer Rietveld-Schröderhuis	1 glaspositief
MERKn130	8x8cm Interieurs; eetkamer(-tafel)	1 glaspositief
MERKn131	8x8cm Interieurs; zithoek (zelfde ruimte als n130)	1 glaspositief
MERKn132	8x8cm Interieurs; zwevend opbergmeubel	1 glaspositief
MERKn133	8x8cm Interieurs; woonkamer met radio	1 glaspositief
MERKn134	8x8cm Interieurs; zitkamer met groot kunstwerk	1 glaspositief
MERKn135	8x8cm Tijdschriften; "Oranjehof", Amsterdam	1 glaspositief
MERKn136	8x8cm Tijdschriften; huisvesting alleenstaande vrouwen, Stockholm	1 glaspositief
MERKn137	8x8cm Tijdschriften; hoogbouw voor alleenstaanden, Mailand	1 glaspositief
MERKn138	8x8cm Tijdschriften; arbeiderswoningen, Gustavsberg, Zweden	1 glaspositief
MERKn139	8x8cm Tijdschriften; meisjeshuis, Londen	1 glaspositief
MERKn140	8x8cm Tijdschriften; meisjeshuis, Londen (met plattegronden)	1 glaspositief
MERKn141	8x8cm Hoogbouw; studie, plattegrond en doorsnede	1 glaspositief
MERKn142	8x8cm Hoogbouw; studie, plattegrond etagewoning, type 9	1 glaspositief
MERKn143	8x8cm Hoogbouw; studie, plattegrond etagewoning, type 6	1 glaspositief
MERKn144	8x8cm Hoogbouw; studie, plattegrond etagewoning, type 10	1 glaspositief
	8x8cm	

MERKn145	Hoogbouw; studie, plattegrond etagewoning 8x8cm	1 glaspositief
MERKn146	Hoogbouw; studie, isometrische projectie van keuken en wasruimte 8x8cm	1 glaspositief
MERKn147	Hoogbouw; studie, zes woontypes 8x8cm	1 glaspositief
MERKn148	Hoogbouw; studie, plattegrond etagewoning, type A 8x8cm	1 glaspositief
MERKn149	Hoogbouw; studie, plattegrond etagewoning, type C 8x8cm	1 glaspositief
MERKn150	Hoogbouw; studie, plattegrond etagewoning, type 7 8x8cm	1 glaspositief
MERKn151	Hoogbouw; studie, plattegrond etagewoning, type 8 8x8cm	1 glaspositief
MERKn152	Hoogbouw; studie, stedenbouwkundige plattegrond en doorsnede woonblok (zie ook n141) 8x8cm	1 glaspositief
MERKn153	Verkaveling; stempelplan (52) 8x8cm	1 glaspositief
MERKn154	Verkaveling; isometrische projectie van stedenbouwkundig plan 8x8cm	1 glaspositief
MERKn155	Verkaveling; bebouwingsplan met kavels 8x8cm	1 glaspositief
MERKn156	Warmtekamer 8x8cm	1 glaspositief
MERKn157	Ontwerpen; vrijstaand woonhuis (1), aanzichten, plattegronden en doorsnede 8x8cm	1 glaspositief
MERKn158	Ontwerpen; vrijstaand woonhuis (2), aanzichten, plattegronden en doorsnede 8x8cm	1 glaspositief
MERKn159	Ontwerpen; vrijstaand woonhuis (3), aanzichten, plattegronden en doorsnede 8x8cm	1 glaspositief
MERKn160	Ontwerpen; vrijstaand woonhuis (4), aanzichten, plattegronden en doorsnede 8x8cm	1 glaspositief
MERKn161	België; stedenbouwkundig plan, Bois du Luc 8x8cm	1 glaspositief
MERKn162	België; Bois du Luc, kerkplein (?) 8x8cm	1 glaspositief
MERKn163	Parijs; luchtfoto, omgeving Opera Garnier 8x8cm	1 glaspositief

MERKn171	Originelen; verkaveling, stempelplan (52) 9x12cm	1 glaspositief
MERKn172	Originelen; verkaveling, kavel voor te bouwen complex 9x12cm	1 glaspositief
MERKn173	Originelen; twee plattegronden voor hoekwoning in gesloten bouwblok (Amsterdam) 9x12cm	1 glaspositief
MERKn174	Originelen; stedenbouwkundig plan, Bois du Luc, België 9x12cm	1 glaspositief
MERKn175	Originelen; stedenbouwkundig plan, Beguinages (begijnhof), België 9x12cm	1 glaspositief
MERKn176	Originelen; plattegrond etagewoning 9x12cm	1 glaspositief
MERKn177	Originelen; plattegrond etagewoning, Type A en B 9x12cm	1 glaspositief
MERKn178	Originelen; arbeiderswoning, opengewerkte isometrie 'normale woning' 9x12cm	1 glaspositief
MERKn179	Originelen; tekening, uitzicht vanaf etagewoning naar straat 9x12cm	1 glaspositief
MERKn180	Originelen; tekening, isometrische projectie 'droogbalkon' 9x12cm	1 glaspositief
MERKn181	Originelen; tekening, bouwblokken in vogelvlucht 9x12cm	1 glaspositief
MERKn182	Originelen; tekening, bouwblokken in vogelvlucht 9x12cm	1 glaspositief
MERKn183	Originelen; tekening, isometrische projectie plan 'Optimum' J.H. v/d Broek 9x12cm	1 glaspositief
MERKn184	Originelen; tekening, twee types plattegronden etagewoningen 9x12cm	1 glaspositief
MERKn185	Originelen; tekening, plattegronden etagewoning (eerste woonlaag) 9x12cm	1 glaspositief
MERKn186	Originelen; tekening, plattegrond etagewoning Type F 9x12cm	1 glaspositief
MERKn187	Originelen; tekening, isometrische projectie keuken en wasruimte 9x12cm	1 glaspositief
MERKn188	Originelen; tekening, stedenbouwkundig plan 9x12cm	1 glaspositief
MERKn189	Originelen; tekening, zes woontypes 9x12cm	1 glaspositief

---

MERKn190	Originelen; tekening, stedenbouwkundig plan, isometrische projectie en perspectief woonblok gezien vanuit het park	1 glaspositief
	9x12cm	
MERKn191	Originelen; tekening, schema 'Zoninval in de woningen in de Junimaanden'	1 glaspositief
	9x12cm	
MERKn192	Originelen; tekening, schema 'Schaduwvalling in gesloten bouwblokken'	1 glaspositief
	9x12cm	
MERKn193	Originelen; tekening, studie, plattegrond en doorsnede	1 glaspositief
	9x12cm	
MERKn194	AVRO; tekening, kelderplan, AVRO studio	1 glaspositief
	9x12cm	
MERKn195	AVRO; artikel, AVRO studio (met foto's en tekeningen)	1 glaspositief
	9x12cm	
MERKn196	AVRO; artikel, AVRO studio (met foto's en tekeningen)	1 glaspositief
	9x12cm	
MERKn197	AVRO; artikel, AVRO studio (met foto's en tekeningen)	1 glaspositief
	9x12cm	
MERKn198	AVRO; artikel, AVRO studio (met foto's en tekeningen)	1 glaspositief
	9x12cm	
MERKn199	Straatje	1 glaspositief
	9x12cm	
MERKn200	Heiers	1 glaspositief
	9x12cm	
MERKn201	Originelen; stedenbouwkundig plan, Kapelleveld, Brussel	1 glaspositief
	9x12cm	

- MERK.110371680** STUKKEN WAARVAN HET VERBAND MET HET
ARCHIEF NIET DUIDELIJK IS
- MERKf10** Interieurs en een groepsfoto
 1929 en z.jr 20 foto's
- 1: Bureau kantooruimte
 2: Directiekamer Internationale Crediet & Handelsvereniging Rotterdam
 3: Directiekamer Internationale Crediet & Handelsvereniging Rotterdam
 4: Directiekamer Internationale Crediet & Handelsvereniging Rotterdam
 5: Directiekamer Internationale Crediet & Handelsvereniging Rotterdam
 6: Rotan fauteuil
 7: Oorfauteuils
 8: Oorfauteuils
 9: Fauteuils
 10: Kastenwand
 11: Dressoir
 12: Interieur ronde ruimte
 13: Groep mensen met rechts Ida Falkenberg-Liefrinck
 14: Bureau kantooruimte (zie ook 1)
 15: Bureau kantooruimte
 16: Bureau kantooruimte
 17: Kledingkast, slaapkamer
 18: Bankstel, interieur woonkamer
 19: Bankstel, interieur woonkamer
 20: Interieur woonkamer met bankstel
 MERKf10-1, -2, -5, -10, -11, -14 t/m -18: Falkenberg-Liefrinck, Ida (zonder stempel, zelfde meubels)
 MERKf10-3, -4, -6: I. Falkenberg-Liefrinck (stempel op verso)
 MERKf10-7 t/m -9, -12, -19, -20: Ida Falkenberg-Liefrinck (stempel op verso)
 MERKf10-13: Mevr. Falkenberg (handgeschreven op verso)
 MERKf10-6, -17 t/m -20: Foto Eva Besnyö (stempel op verso)
 MERKf10-9: Foto Jaap d'Oliveira (handgeschreven op verso)
 MERKf10-13: N.V. Vereenigde Fotobureaux (stempel op verso)
- MERKn202** Negatieven van werk van Ida Falkenberg-Liefrinck,
 interieurarchitecte, Amsterdam.
 1929-1929 8 negatieven
- MERK.110371838**
- Foto's en documentatie over de tentoonstelling van bedrukte zijden
 stoffen bij Metz & Co in Amsterdam, ingericht door Koen Limperg.
 1936 1 omslag, 6 foto's
- MERKf15** Tentoonstelling van bedrukte zijden stoffen, 6 foto's
 MERKf15-1, - 6: van Metz (handgeschreven op verso)
 Kahle (stempel op verso)
- MERK130** Overdrukken o.a. uit het Bouwkundig Weekblad., 1 omslag
- MERK131** Kopie van de stichtingsakte van de Algemeene Nederlandsche
 Kunstenaars organisatie, met begeleidende brief.
 1940 1 omslag
- MERKf14** Meubelen ontworpen door architect Koen Limperg.
 1941 en z.jr 22 foto's
- 1- 2: Dressoir

3: Kaptafel met spiegel
 4 - 5: Hangend kastje
 6: Kledingkast gesloten
 7: Hangend kastje voor glaswerk
 8 - 9: Barblad en hangend kastje voor glaswerk
 10: Buffetkast
 11: Bankje
 12 - 13: Kledingkast open (zie ook nr.6)
 14: Kleding en linnenkast (foto: Jan Koelinga)
 15 - 19: 'Schuiflaadje voor berging van toiletartikelen'
 20: Kast met opklapbaar bureaublad (foto: Jaap d'Oliveira)
 21: Tekenaar op kruk achter tekentafel
 22: 'Damesbureau', met stalen frame
 MERKf14-1, -7, -8, -10 t/m -12, -15 t/m -17, -19, -20 t/m -22: Koen Limperg Architect (stempels op verso)
 MERKf14-1: Jan Koelinga (zonder stempel, zie MERKf14-2)
 MERKf14-2: Koen Limperg Architect (zonder stempel, zie MERKf14-1)
 MERKf14-2, -5, -6, -9, -14: Jan Koelinga (stempel op verso)
 MERKf14-3: Jan Koelinga (zonder stempel, dezelfde serie als MERKf14-2, -5 en -6)
 MERKf14-3 t/m -5, -14: Koen Limperg Architect (zonder stempel, zelfde serie)
 MERKf14-4: Jan Koelinga (zonder stempel, zie MERKf14-5)
 MERKf14-6: Koen Limperg Architect (zonder stempel, zie MERKf14-12)
 MERKf14-7, -20: foto Jaap d'Oliveira (stempel op verso)
 MERKf14-8: Jan Koelinga (zonder stempel, zie MERKf14-9)
 MERKf14-9: Koen Limperg Architect (zonder stempel, zie MERKf14-8)
 MERKf14-13: Koen Limperg Architect (zonder stempel, zie MERKf14-12)
 MERKf14-15: Kurt Kahle (stempel op verso)
 MERKf14-18: Koen Limperg Architect (zonder stempel, zie MERKf14-16 t/m -19)

MERK304 Documentatie van meubelen ontworpen door architect Koen Limperg 1941-1941 1 omslag
 Deze documentatie behoort tot de foto's met inventarisnummer MERKf14-15 tot en met MERKf14-19.

MERK132 Verzamelde constructietekeningen door architect K. Limperg. z.jr. 1 omslag

MERKf11 Foto's van meubels, met achter op de foto's een stempel van Meubelfabriek L.O.V. z.jr. 12 foto's

1: DRESSOIR
 2: Tafel
 3: Diverse meubels in woonkamer
 4: Tafeltje en stoel
 5: Stoel, ontw: Muntendam
 6: Bank en tafeltje
 7: Tafeltje en fauteuil
 8: Diverse meubels in woonkamer
 9: Dressoir
 10: Stoel en tafel
 11: Stoel
 12: Bed en nachtkast
 Meubelfabriek Meubelfabriek L.O.V. Teekenkamer (stempel op verso)
 MERKf11-2, -5 t/m -7, -9 t/m -12: Muntendam (handgeschreven op verso)
 MERKf11-3, -8: Mertens (handgeschreven op verso)
 MERKf11-8, -9: [onleesbare handtekening] (handgeschreven op recto)

MERKf12 Foto's van een jaarbeurs in Leipzig over Nederland

- z.jr.** 16 foto's
- 1: Gedeelte met aardappelen
  - 2: Gedeelte met bloemen (o.a. varens en gladiolen)
  - 3: Gedeelte met bloemen (o.a. tulpen en hyacinthen)
  - 4: Gedeelte met bloemen (o.a. varens en gladiolen) en eieren
  - 5: Gedeelte met melk en (aardappel-)meel
  - 6: Gedeelte met melk en (aardappel-)meel
  - 7: Gedeelte met eieren, melk en (aardappel-)meel
  - 8: Overzicht
  - 9: Overzicht
  - 10: Melk, kaas en eieren
  - 11: Gedeelte Haven van Rotterdam
  - 12: Gedeelte Haven van Rotterdam
  - 13: Gedeelte Haven van Rotterdam
  - 14: Gedeelte Haven van Rotterdam
  - 15: Gedeelte Haven van Rotterdam
  - 16: 'Goudsche pijpen'
- MERKf12-1 t/m -3, -8, -10 t/m -16: E. Tiedemann (zonder stempel, zelfde serie)
 MERFf12-4 t/m -7, -9: E. Tiedemann Fotografenmeister Leibzig (stempel op verso)
 MERKf12-6, -8: E. Tiedemann Leibzig (blindstempel op recto)
 MERKf-1 t/m -3, -5, -10 t/m -16: Koen Limperg (zonder stempel, zelfde serie)
 MERFf12-4, -6 t/m -9: Koen Limperg Architect (stempel op verso)

MERKf13 Inrichting van verschillende stands op beurzen.

- z.jr.** 22 foto's
- 1: Stand Departement Economie
  - 2: Stand Rijksorganisatie voor de Volksgezondheid
  - 3: Stand distributie
  - 4: Stand Economisch Technologische Instituten
  - 5: Stand distributie
  - 6: Stand diverse departementen
  - 7: Stand distributie
  - 8: Stand
  - 9: Stand met o.a. servies
  - 10: Stand met servies
  - 11: Stand Jaarbeurs Leipzig
  - 12: Stand Glasfabriek Leerdam
  - 13: Stand Aardewerkfabriek Gouda
  - 14: Display overzicht stands
  - 15: Stand papiergroothandel
  - 16: Maquette van stand
  - 17: Stand boekbinders
  - 18: Stand Zilverfabriek 'Voorschoten' (zie foto16: maquette)
  - 19: Stand divers aardewerk (zie foto16: maquette)
  - 20: Stand Joh Enschede & Zonen
  - 21: Stand met sokkels
  - 22: Stand B.K.I.
- MERKf13-1 t/m -8: Fotografie Fons Hellebrekers Hans Poldermans (stempel op verso)
 MERKf13-9 t/m -11: E. Tiedemann (vermoedelijk, lijkt op serie MERKf12)
 MERKf13-12 t/m -15, -17, -22: Foto Violette Cornelius (stempel op verso)
 MERKf13-16: Jan Bons (op de maquette)
 MERFf13-20: foto Wim Brusse (stempel op verso)

MERKf16 Foto's van spelende kinderen

- z.jr.** 3 foto's

MERKf16-1, -2: Copyright: Anpfoto (stempel op verso)
MERKf16-3: publ. werken? (handgeschreven op verso)

- MERKf17**   **Interieurfoto's** **3 foto's**
z.jr.
1: Zithoekje bij haard met bankje en rotan stoel
2: Slaapkamer met twee bedden, kaptafel en rotan stoel
3: Interieur
eigendom van Hein Salomonson (handgeschreven op verso)
MERKf17-1, -2: foto Gerard de Vries (stempel op verso)
MERKf17-3: foto Jaap d'Oliveira (stempel op verso)
- MERKf18**   **Niet geïdentificeerde foto's** **5 foto's**
z.jr.
1: Onbekend woonhuis
2: Staalconstructie naambord Cineac Amsterdam
3: Ronde tafel met buizenframe
4: Maquette concertzaal met gescheiden bouwconstructies
5: Passpiegel met stalen buisframe
- MERK305**   **Drukwerk van huizen en meubelen** **1 omslag**
z.jr.

- MERKf19**   **MERK.110371681 SUPPLEMENT 1991**
Foto's div. projecten/architecten
1923-1925 **19 foto's**
- 1: Bouwsysteem "Bron"
  - 2: Bouwsysteem "HunkeMöller"
  - 3: Bouwsysteem "Bron"
  - 4: Bouwsysteem "Non Plus"
  - 5: Bouwsysteem "B.B.B."
  - 6: Bouwsysteem "Bron"
  - 7: Bouwsysteem "HunkeMöller"
  - 8: Bouwsysteem "Dorloneo"
  - 9: Bouwsysteem "Greve"
  - 10: 'Heatreflecting aluminiumfoil covered felt in hollow space of wall'
  - 11: 'Aluminium foil applied'
  - 12: 'Entire wall sections of hollow sheetsteel elements are being erected in one piece'
  - 13: 'Hollow sheet sections'
  - 14: 'Exterior wall of hollow sheet steel sections, "Cellular steel"
  - 15: Tuinbouwstraat, Tuindorp Watergraafsmeer, systeem HunkeMöller, 1923/1925
  - 16: Oogststraat, Tuindorp Watergraafsmeer, systeem Greve, korrelbeton, 1923/1925
  - 17: Graanstraat, Tuindorp Watergraafsmeer, systeem B.B.B., 1922/1924
  - 18: Huismanshof, Tuindorp Watergraafsmeer, systeem Bron, 1922/1924
  - 19: Landbouwstraat, Tuindorp Watergraafsmeer, systeem Non Plus, 1924/1925
  - MERKf19-1 t/m -9, -12 t/m -19: Koen Limperg architect (stempel op verso)
  - MERLf19-1: D' Oliveira (vermoedelijk Jaap, handgeschreven op verso)
  - MERKf19-12, -14: Richard Neutra (handgeschreven op verso)
  - MERKf19-10, -11, -13: Richard Neutra (zonder stempel, zelfde serie als MERKf19-12 en MERKf19-14)
  - MERKf19-15 t/m -19: Gemeentelijke Woningdienst Amsterdam (stempel op verso)
  - MERKf19-15: arch. J. Gratama (handgeschreven op verso)
  - MERKf19-16: arch. W. Greve (handgeschreven op verso)
  - MERKf19-17: arch. J.B. van Loghem (handgeschreven op verso)
  - MERKf19-18: arch. D. Greiner (handgeschreven op verso)
  - MERKf19-19: arch. Rozenburg (vermoedelijk D. Roosenburg (sr.) handgeschreven op verso)
- MERKf20**   **Foto's dubbelwoonhuis Zandvoort B. Merkelbach**
1926 **17 foto's**
- Zie ook: Hoofdstuk II: Ontwerpactiviteiten: 1926.
- 1: Voor en linker zijgevel
  - 2 - 3: Linker zijgevel
  - 4 - 5: Voorgevel
  - 6: Achtergevel
  - 7: Achtergevel (Dubbelwoonhuis Zandvoort, architect B. Merkelbach)
  - 8: Deel voorgevel
  - 9: Deel voorgevel (woonhuizen Zandvoort, architect B. Merkelbach)
  - 10:
  - 11: Linker zijgevel
  - 12 - 13: Achtergevel
  - 14: Detail achtergevel
  - 15: Linker zijgevel
  - 16: Voor en linker zijgevel

17: Voor en linker zijgevel (Dubbelwoonhuis Zandvoort 1926, B. Merkelbach arch. Amsterdam)

- MERKf21** Foto's watertoren Wassenaar B. Merkelbach prijsvraag watertoren 1927 **18 foto's**
 Zie ook Hoofdstuk II: Ontwerpactiviteiten: 1927
 1: Detail voorgevel
 2 - 4 : Maquette watertoren
 5 - 8: Tekening: aanzicht, begane grondplan
 9 - 12: Tekening: hoogtedoorsnede met aanzicht v/d trap en doorsnede boven lekvloer
 13 - 16: Tekening: onderaanzicht lekvloer, doorsnede boven loopbruggen, doorsnede over het reservoir
 17 - 18: Maquette watertoren
 MERKf21-8,-12, -16 en -18: H.J. Groenewegen B. Merkelbach (handgeschreven op verso)
 MERKf21-17: H. Groenewegen B. Merkelbach (handgeschreven op verso)
- MERKf22** Foto gemeentehuis Usquert 1931 **1 foto**
 Berlage (handgeschreven op verso)
 Capi (stempel op verso)
- MERKf23** Foto's Bankgebouw Middelburg z.jr. **15 foto's**
 1 - 2: Interieur
 3 - 4: Loketten
 5 - 7: Kluis met bezoekkamer
 8 - 10: Kluis
 11 - 13: Kluis
 14: Interieur kluis
 15: Rondgang om kluis
 MERKf23-9, -12: B. Merkelbach. Architect. (getypt op verso)
- MERKf24** Foto's stations en stationsgebouwen div. architecten z.jr. **7 foto's, 1 ansichtkaart**
 1: 'Ausstellungssiedlung Eglisee, Basel, Blick über die Einfamilienhäuser' Ansichtkaart
 2: 'Transformatorstation voor electrificatie Rotterdam-Dordrecht te Schiedam'
 3: 'Abri Zwijndrecht'
 4: 'Seinhuis Dordrecht'
 5: Abri, station onbekend
 6: Wachtkamer, station Rotterdam
 7: Hal, station Rotterdam Beurs
 8: 'Werkplaats brugonderhoud, Dordrecht' (zie ook MERKf7)
 MERKf24-1: foto Spreng (gedrukt op recto)
 MERKf24-7: Publiciteit Nederl. Spoorw. UTRECHT (stempel op verso)
- MERKf25** Palais de la Société des Nations a Genève 1927 **12 foto's**
 Toelichting Zie ook: Hoofdstuk II: Ontwerpactiviteiten: 1927 MERK28
 1 - 3: 'Facade sur le lac'
 4 - 6: Tekening: vogelvluchtperspectief
 7 - 8: 'Plan d' Ensemble'
 9 - 12: Plattegrond begane grond
 MERKf25-2. -5: Architect B. Merkelbach. Urbanist J.M. de Casseres. Beeldhouwer Cantrée (getypt op verso)

MERKf25-8, -12: J.M. de Casseres A.M.P.T.J. [?] Urbanist B. Merkelbach Architect (handgeschreven op verso)

- MERKf26** Foto's stadsplannen Amsterdam
z.jr. 1 ansichtkaart, 3 foto's
- 1: Luchtfoto, Watergraafsmeer Amsterdam
2: Groepsfoto bij stedelijke maquette
3: Kaart van Amsterdam
4: Kaart van Amsterdam met lijn om centrum
MERKf26-1: KLM Foto (gedrukt op recto)
MERKf26-1: Koninklijke Luchtvaart Maatschappij Fototechnische Dienst Rotterdam Uitgave Gebr. Rijkers N.V. (gedrukt op verso)
MERKf26-2: Fotobedrijf "Meyer" (stempel op verso)
MERKf26-3,-4: [onleesbare handtekening] (handgeschreven op verso)
- MERKf27** Foto's landhuis te Lunteren
z.jr. 2 foto's
- 1: Achtergevel en rechter zijgevel
2: Voorgevel en linker zijgevel
MERKf27-2: arch. B. Merkelbach (handgeschreven op verso)
- MERKf28** Diverse foto's, ansichtkaarten
z.jr. 13 foto's, 2 bladen, 9 ansichtkaarten
- 1: Maquette 'week-end huisje', vergelijkbaar met MERKf29-1
2: Huis achter muur met hek
3: Strandhuis
4 - 5: Bergpolderflat, Van Tijen en Van der Vlugt, 1933/1934
6 - 7: Bouwwerkzaamheden
8 - 9: Luchtfoto 'Chateau Versailles'
10: 'Typisch Holland - Broek op Langedijk'
11: 'Volendam, Hotel Spaanders'
12 - 14: Zürich - Wollishofen, Neubühl'
15: 'Nordwestansicht mit Eingang' 'Sanatorium Bella Lui', Zwitserland
16: Zürich - Wollishofen, Neubühl'
17: Zett Haus
18: Meerdere straatbeelden wooncomplex
19: Meerdere beelden van personen
20: Groep mensen in klaslokaal?
21: Strandhuis 'de Schelf'
22: Groepsfoto voor Theater?
23: 'Eetkamerstoel met houten zitting en rug'
24: New York, visooog perspectief, rond
MERKf28-8, -9: Avion Panorama (Cl.Cie. Aérienne Fse) (gedrukt op recto)
MERKf28-10, -11: K.L.M. Foto (gedrukt op recto)
MERKf28-10, -11: KLM Foto; Koninklijke Luchtvaart Maatschappij Fototechnische Dienst Rotterdam; Gebr. Rijkers N.V. (gedrukt op recto)
MERKf28-12, -13: Grete Hubacher fot. (stempel op verso)
MERKf28-14: J. Gaberell (gedrukt op verso)
MERKf28-17: Koen Limperg Architect (stempel op verso)
MERKf28-17: Architecten C. Hubacher R. Steiger, medewerker Rob Winkler (handgeschreven op verso)
- MERKf29** Diverse foto's van dhr Merkelbach waaronder vele portretten
z.jr. 11 foto's
- 1: Maquette, vergelijkbaar met MERKf28-1
2: Groepsfoto

3: Noord en Oostgevel, GAK-kantoor Amsterdam
 4: Groepsfoto voor ingang AVRO-studio te Hilversum, ontworpen door Merkelbach en Karsten (Merkelbach is lange man, midden voor)
 5: Groep mannen op muurtje voor landhuisje
 6: Groep tijdens conferentie? (Foto gemaakt in Genève)
 7: Merkelbach, midden op stoel (met Elling(rechts) en Karsten(links)) ?
 8: Portret jongvolwassen Merkelbach
 9: Portret Merkelbach (ongeveer 30 jaren oud)
 10: Portret Merkelbach (ongeveer 45 jaren oud)
 11: Portret Merkelbach van opzij (ongeveer 30 jaren oud)
 MERKf29-3: Cor van Weele (stempel op verso)
 MERKf29-4: Vereenigde Fotobureaux Amsterdam (stempel op verso)
 MERKf29-5: Joh. Vlaanderen (handgeschreven op recto)
 MERKf29-6: G.G. Vuarchex fotografie (stempel op verso)
 MERKf29-7: Kino[onleesbaar]CO Haarlem (stempel op verso)
 MERKf29-10: B. Merkelbach (handgeschreven op verso)
 MERKf29-11: J. Merkelbach (gedrukt op recto)

- MERK202** Zakkalender met aantekeningen
 1934 1 omslag
- MERK203 Handgeschreven brief aan dhr Merkelbach van de vrouw van Piet Zwart dat
 "Piet" niet aanwezig kan zijn op de examencommissie omdat hij in gijzeling is.
 1942 1 stuk
- MERK204 Brief aan Amsterdamse Kunstraad van dhr Merkelbach en Elling, Architecten,
 verzoek tot behandeling onderwerpen in a.s. vergadering.
 1952 1 stuk
 Zie ook: Hoofdstuk II: Overige activiteiten: 1952-1954.
- MERK205** Correspondentie van Dienst der publieke werken A'dam over het
 vervullen van de functie van stadsbouwmeester door dhr B.
 Merkelbach
 1955 1 omslag
 Zie ook: Hoofdstuk II: Stadsbouwmeesterschap.
- MERK206 Brief over deelname "Symposium on urban Renewal" van de directeur van Steel,
 Egeining and Housing Division, Economic Commission for Europe aan dhr.
 Merkelbach
 1961 1 stuk
- MERK207 Calquetekening Hotel Gooiland
 z.jr. 1 tekening
- MERK208 Tekening Week-end , 1 dhr B. Merkelbach
 z.jr. 1 tekening
 Zie ook Hoofdstuk II: Ontwerpactiviteiten: 1933, 1944.
- MERK306** Divers drukwerk
 z.jr. 1 omslag
- MERK307** Drukwerk van dhr Merkelbach
 z.jr. 1 omslag

MERK.110371682 SUPPLEMENT 2002

(AANWINSTNUMMER 2002.07)

- MERK209** Tekeningen voor drukwerk
1927-1931 1 omslag
- Boek: W. Gropius, Internationale Architektur (München, Allert Langen Verlag, 1927).
- Catalogus Internationale Architectuur Tentoonstelling Coolsingel 103, Rotterdam. Samengesteld door den Deutschen Werkbund en van juli tot oktober 1927 in Stuttgart getoond.
- Brochure: n.n., Rationell Bauungsweisen - Gropius Ausstellung der Bauwelt Musterschau (Kunstgewerbemuseums der Stadt Zürich, 14. Februar-15. März, 1931).
- MERK210** Oproep van B. Merkelbach aan de leden van de architectengroep
"de 8" en de vereniging "Opbouw" voor een woonhuis van dhr.
Dippel in Eindhoven.
1935 1 omslag
- MERK211** Knipsel uit de AVRO-Radiobode van 6 september 1940 met en
artikel over de ingebruikname van de nieuwe studio-gebouwen.
1940 1 omslag
- MERK212** Tweetal brieven
1951-1952 1 omslag
- Twee particuliere brieven aan B. Merkelbach uit Mexico en Karachi
- Brief van het secretariaat van het CIAM aan B. Merkelbach betreffende de bestelling van de CIAM-publicatie "A decade of new architecture".
- MERK213** Lezing die B. Merkelbach gaf aan de medewerkers van de Ketjen-
Fabriek bij gelegenheid van zijn aanvaarding van het ambt van
Stadsarchitect in Amsterdam en dientengevolge beëindiging van
zijn relatie met deze opdrachtgever.
circa 1955 1 omslag
- MERK214** Vier condoleancebrieven aan de familie naar aanleiding van het
overlijden van B. Merkelbach in 1961.
1961 1 omslag
- MERK215** Aantekeningen en schetsjes van Ben Merkelbach op losse blaadjes
z.jr. 1 omslag
- MERK216** Ingekleurde lichtdruk van het herzien uitbreidingsplan voor het gebied tussen de
Haarlemmerweg, Admiraal de Ruyterweg, Kosverlorenvaart en het Oostelijk
marktkanaal in Amsterdam
z.jr. 1 tekening
- MERKf30** Foto's, waaronder vier met de architecten die zich buigen over het
ontwerp van Nagele.
z.jr. 7 foto's, 2 ansichtkaarten
Zie ook: Hoofdstuk II: Overige activiteiten: 1947-1959 Werkgroep Nagele.
1: Groep mensen luisterend (college?)

-
- 2: Ansicht: 'Werkbund-Ausstellung "Die Wohnung" Stuttgart 1927'
  - 3: Groep mannen bij maquette
  - 4: Groep kijkend naar grote maquette, 4e van links: Mien Ruys, rechts van haar Aldo van Eyck?
  - 5: Vergadertafel van bovenaf, met camera
  - 6: Camera bij vergadertafel
  - 7 - 9: Feest De 8 en Opbouw, Krasnapolsky, jaren 40. Onbekende dame.
  - MERKf30-1: Foto Wells (stempel op verso)
  - MERKf30-2: Phot. Dr. Lossen & Co (gedrukt op verso)
  - MERKf30-2: Dr. Wedekind & Co (gedrukt op verso)
  - MERKf30-3 t/m -6: Spectrum Film (stempel op verso)
  - MERKf30-3 t/m -6: Nagele (stempel op verso)
  - MERKf30-7 t/m -9: Kurt Kahle (stempel op verso)

-
- MERK301** MERK.110639401 AANWINSTNUMMER 2006.14
Oorkonde benoeming officier in de Orde van Oranje Nassau,
1955 1 omslag
- MERK302** Boeken en brochures
z.jr. 1 omslag
- Honderd jaren lettergieterij in Amsterdam
- Moderne architectuur
- Beeldende kunst en bouwkunst in Nederland
- L'impressionisme
- Bouwkundig Weekblad 10 april 1964
- Bouwen in Beeld
- Bergamo
- Quand les cathedrales etalent blanches
- MERKa1 Cd rom van vier 78 toeren platen met toespraak van B. Merkelbach
z.jr. 1 cd
- MERKav2 Langspeelplaten met toespraak van B. Merkelbach
z.jr. 1 cd
platen zijn gedigitaliseerd; zie MERKav1
- MERK.110639405**
Diverse foto's en documentatie
z.jr. 2 omslagen
- MERKf31 foto's, 15 foto's
1: 'Deutsches Hygiene-Museum, Globus im Raum "Der Mensch"
2: Excursie Bergamo Luglio 1949
3: Bliksemflits
4: Rotan stoel, door Ida Falkenberg Liefrink
5 - 7: Tafellamp
8: Fotoreproductie Kunstwerk
9: Familiefeestje? Lunteren Iepenhoek
10: Excursie De 8 en Opbouw: Ben Merkelbacht achter kelner,
links Wieger Bruin?
11: Portret Gerrit Rietveld
12: Feest De 8 en Opbouw: Merkelbach midden, met Frits en
Cornelis van Eesteren
13: Feest De 8 en Opbouw, Krasnapolsky '40/'41 (zie ook MERf30-
7tm9)
14: -
15: Merkelbach met vrouw en kleinkind
MERKf31-4: I. Falkenberg-Liefrinck (stempel op verso)
MERKf31-9: Foto C [onleesbaar] (stempel op verso)
MERKf31-13: Kurt Kahle (stempel op verso)
- MERK303 documentatie, 1 omslag